

SLUŽBENI GLASNIK UNSKO-SANSKOG KANTONA

Godina XVI - Broj 22	10. augusta 2012. BIHAĆ	Izdanje na bosanskom jeziku
----------------------	----------------------------	--------------------------------

627.

Na osnovu člana 11.tačka b) odjeljka A poglavlja V, člana 3. stav 1) tačka h) poglavlja IV i člana 4. poglavlja IV Ustava Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj: 1/04 i 11/04), na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, Skupština Unsko-sanskog kantona, na 26. sjednici održanoj 18.07.2012. godine, donosi:

ZAKON O ŠUMAMA

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

Ovim Zakonom uređuje se uzgoj, zaštita, korištenje i raspolaganje šumom i šumskim zemljištem kao prirodnim bogatstvom, s ciljem očuvanja biološke raznolikosti te osiguranja gospodarenja na principima gospodarske održivosti, socijalne odgovornosti i ekološke prihvatljivosti, finansiranje, nadzor nad

primjenom ovog Zakona, kaznene odredbe, kao i druga pitanja od značaja za šumu i šumsko zemljište na teritoriji Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: kanton).

Član 2.

(Šume i šumska zemljišta)

1. Šume i šumska zemljišta su temeljni prirodni resurs čije vrijednosti se manifestuju kroz ekološke, socijalne i ekonomske funkcije2. Šume i šumska zemljišta kao dobro od opštег interesa uživaju posebnu brigu i zaštitu Federacije, kantona i jedinica lokalne samouprave i koriste se pod uslovima i na način koji su propisani ovim Zakonom.

Član 3.

(Definicija šuma i šumskih zemljišta)

1. Pod šumom, u smislu ovog Zakona, podrazumijeva se zemljište obrasio šumskim vrstama drveća i grmlja čija površina prelazi 1000 m² i čija je širina najmanje 20 metara i ako njihove krošnje pokrivaju više od 30% zemljišta. Šume se smatraju ekosistemima.

2. Šumom se smatraju i šumski rasadnici, plantaže šumskog drveća, čistine za trase dalekovoda i drugu javnu infrastrukturu u šumi koja se koristi po osnovu prava za prelazak preko tuđeg zemljišta, šumski putevi i druga šumska transportna i protivpožarna infrastruktura, dijelovi zemljišta koji su predmet pošumljavanja, površine namjenjene rekreaciji, kao i jezera, tekuće površinske vode i druge površinske vode i močvare unutar šuma kojima se ne upravlja posebnim zakonom.

3. Šumsko zemljište, pored zemljišta obraslog šumom, obuhvata i, područja sa smanjenim šumskim pokrivačem čije krošnje prekrivaju manje od 30% zemljišta, neiskorišteno ili neplodno zemljište izvan šume u onom omjeru u kojem obezbjeđuje ili potpomaže funkcije susjedne šume, a što obuhvata krš, čistine, livade i pašnjake unutar šuma.

4. Šumom se ne smatraju sastojine šumskog drveća i žbunja koje su izrasle na poljoprivrednom zemljištu procesom sukcesije ako su mlađe od 20 godina i ako njihove krošnje ne pokrivaju barem 50 % zemljišta, groblja pokrivena drvećem, rasadnici šumskog drveća izvan šuma, izolovane grupe šumskog drveća na površini do 1000 m² kao i šumsko drveće i grmlje u urbanim parkovima i drugim naseljenim područjima.

5. U slučaju sumnje ili spora da li se neko zemljište obrasio šumskim drvećem smatra šumom, odnosno, da li se neko zemljište smatra šumskim zemljištem, odluku donosi Ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: Ministar) na osnovu mišljenja Kantonalne Uprave za šumarstvo (u daljem tekstu: Uprava za šumarstvo).

Član 4.

(Definicije pojmova)

Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju sljedeća značenja:

1. **Biološki diverzitet** je sveukupnost svih živih organizama koji su sastavni dijelovi kopnenih, morskih i drugih vodenih ekoloških sistema i ekoloških kompleksa, ukuljujuće raznolikost unutar vrsta, između vrsta te između ekoloških sistema.
2. **Cijena drveta na panju** je cijena koja se dobije kada se ostvaren prihod od prodaje šumskih drvnih sortimenata na stovarištu umanji za ostvarene proizvodne troškove sječe, izrade i izvoza istih do stovarišta i podijeli na njihovu ukupnu neto drvnu masu bez obzira na strukturu. Cijena drveta na panju je sastavni dio Osnovnog cjenovnika iz tačke 16. ovog člana.
3. **Čista sječa** znači sječu svih ili praktično svih stabala u sastojini izlažući taj dio zemljišta ekološkim uslovima goleti čime se stvaraju ozbiljne poteškoće za stanište ili susjedne sastojine. Čistom sječom ne smatra se uklanjanje starih sastojina ukoliko je njihova reprodukcija osigurana na odgovarajući način. Čistom sječom ne smatra se ni sječa stabala ako je u skladu sa dokumentima prostornog uređenja predviđena za promjenu namjene šumskog zemljišta.
4. **Divljač** su posebnim Zakonom određene životinjske vrste koje slobodno žive u prirodi.
5. **Doznaka** podrazumjeva odabiranje, obilježavanje i evidentiranje stabala za sječu.
6. **Funkcije šuma su:**
  - a) **ekološke:** zaštita diverziteta šumskih ekosistema, zaštita staništa, zaštita zemljišta, zaštita voda, klimatska, uključujući ulogu šuma u vezivanju ugljika iz zraka;
  - b) **socijalne:** nauka, istraživanje, obrazovanje, odbrana, zaštita naselja, objekata i infrastrukture, turizam, rekreacija, pejzažno-estetske funkcije, istorijske funkcije, umjetnost, duhovno-spiritualne funkcije i unaprijeđenje kvaliteta življenja stanovništva;
  - c) **ekonomske:** prihod od proizvodnje drveta i nedrvnih šumskih proizvoda.
7. **Gospodarenje šumama** obuhvata planiranje, uzgajanje, zaštitu i korištenje šuma i šumskog zemljišta u skladu sa kriterijima za održivo gospodarenje šumama i odredbama šumskopriredne osnove.
8. **Gospodarska jedinica** je prostorna uređajna jedinica šume i šumskog zemljišta na kome se obezbijeđuje trajnost gospodarenja.
9. **Izvođač radova u šumarstvu** je fizičko ili pravno lice koje je registrovano za izvođenje radova u šumarstvu i posjeduje odobrenje kantonalnog ministarstva nadležnog za poslove šumarstva (u daljem tekstu: Ministarstvo).
10. **Korisnik šuma** je šumsko-privredno društvo koje na osnovu ugovora zaključenog u skladu sa odredbama ovog zakona obavlja poslove gospodarenja državnim šumama.

- 11. Korištenje šume** obuhvata sječu i transport drveta, sabiranje nedrvnih šumskih proizvoda uključujući i prodaju šumskih drvnih sortimenata i nedrvnih šumskih proizvoda.
- 12. Krčenje šume** u smislu ovog zakona je promjena namjene šumskog zemljišta. Izgradnja objekata u šumi i na šumskom zemljištu potrebnih za gospodarenje šumama kao i za prehranu i uzgoj divljači ne smatra se krčenjem.
- 13. Kriteriji za održivo gospodarenje šumom jesu:**
- održavanje i odgovarajuće poboljšanje šumskih ekosistema i njihov doprinos globalnom ciklusu ugljika;
  - održavanje zdravlja i vitalnosti šumskog ekosistema;
  - održavanje i poticanje proizvodnih funkcija šume;
  - održavanje, očuvanje i odgovarajuće poboljšanje biološke raznolikosti u šumskom ekosistemu;
  - održavanje i odgovarajuće poboljšanje zaštitnih funkcija u upravljanju šumom (posebno tla i vode) f) održavanje drugih socijalno-ekonomskih funkcija i uslova.
- 14. Krš** je jedinstven oblik reljefa s posebnim hidrogeološkim i geomorfološkim značajkama, u kojem je podzemno vodno oticanje znatno bogatije od nadzemnog, u kojem se površinske razvodnice znatno razlikuju od podzemnih i u kojem se javljaju posebni površinski fenomeni (škrape, ponikve, uvale, polja i dr.) i podzemni oblici (špilje i jame) u tektonski razlomljenim karbonatnim stijenama. Može biti pokriven šumskom vegetacijom ili bez nje (goli krš).
- 15. Opštakorisne funkcije šuma su:**
- zaštita zemljišta od erozije;
  - uravnoteženje vodenih režima te sprečavanje bujica;
  - pročišćavanje voda kroz šumsko zemljište te opskrba podzemnih tokova i izvorišta pitke vode;
  - povoljni uticaj na klimu i poljoprivrednu djelatnost;
  - pročišćavanje zraka;
  - uticaj na ljepotu krajolika;
  - stvaranje povoljnih uslova za ljudsko zdravlje;
  - osiguranje prostora za odmor i rekreaciju;
  - stvaranje uslova za razvoj ekološkog, lovnog i seoskog turizma;
  - očuvanje genofonda šumskog drveća i ostalih vrsta šumske biocenoze;
  - očuvanje biološke raznolikosti genofonda, vrsta, ekosistema i krajolika,
  - podržavanje opšte i posebne zaštite prirode (nacionalni parkovi idr.);
  - ublažavanje učinka "stakleničke atmosfere" vezivanjem ugljika te obogaćivanje okoliša kiseonikom;
  - opšta zaštita i unapređenje čovjekove okoline postojanjem šumskih ekosistema kao biološkog kapitala velike vrijednosti i
  - značaj u odbrani zemlje i razvoju lokalnih zajednica.
- 16. Osnovni cjenovnik** šumskih drvnih sortimenata (u daljem tekstu: cjenovnik) je cjenovnik koga u skladu sa članom 12. stav 4. donosi korisnik šuma.
- 17. Otvorena vatra** je svaka zapaljena vatra izvan zatvorenog objekta koji je pod krovom i zatvorenim ognjištem.
- 18. Pravno lice za obavljanje stučnih poslova u privatnim šumama** je privredno društvo registrovano u skladu sa odredbama važećeg Zakona o registraciji poslovnih subjekata i koje posjeduje odobrenje Ministarstva.
- 19. Pošumljavanje** je osnivanje sastojina sadnjom šumskog drveća ili sjetvom sjemena šumskog drveća.
- 20. Površinske vode** su stalni i povremeni površinski vodeni tokovi, te stajaće vode.
- 21. Prava trećih lica** na šume su prava na korištenje šumskih proizvoda koja postoje u skladu sa obligacionim pravom i upisana su u zemljišnoj knjizi.
- 22. Pustošenje šuma** podrazumijeva svako djelovanje kojom se uzrokuje narušavanje stabilnosti šuma, podbjeljivanje stabala, veće oštećivanje stabala i njihovih dijelova, veće uništavanje i oštećivanje podmlatka, kao i svaka druga radnja kojom se slabi prinosna snaga šume i šumskog zemljišta, ugrožava opstanak šume i njihove funkcije.
- 23. Sanitarna sječa** znači sječu oboljelih, insektima napadnutih, oštećenih ili izvaljenih stabala.
- 24. Stanište** je jedinstvena funkcionalna jedinica ekološkog sistema određena geografskim i

- abiotičkim i biotičkim osobinama; sva staništa iste vrste čine jedan stanišni tip.
25. **Šumarski program kantona** je dokument kojim se poštujući međunarodnu i domaću legislativu definiše opšta politika šumarstva, gospodarenje šumama i šumskim zemljištim, kao i politika gospodarenja sa divljači na teritoriji kantona, orijentisanu u pravcu očuvanja i trajnosti gospodarenja šumama uključujući održavanje i unapređenje diverziteta šumskih ekosistema.
26. **Šumska infrastruktura** su šumske putevi, kontrolne rampe, stalne šumske vlake, stalne žičare i druge šumske komunikacije i objekti u šumama koji su namijenjeni za gospodarenje šumama.
27. **Šumski požar** je požar koji nastaje i širi se šumom i šumskim zemljištem ili koji nastaje na drugom zemljištu i širi se šumom i šumskim zemljištem.
28. **Šumski proizvodi** su svi proizvodi šuma i šumskog zemljišta, uključujući, ali ne ograničavajući se na:
- a) šumsko drveće i grmlje;
  - b) biomasu ukupne šumske vegetacije;
  - c) cvjetove, sjeme, koštunjičavo voće, bobičaste i druge plodove, koru drveta, korijen, šišarke i plodove druge vegetacije unutar šume;
  - d) ljekovito, aromatsko i jestivo bilje i druge biljke i njihove djelove;
  - e) gljive;
  - f) biljni sok smola;
  - g) med;
  - h) divljač i ostale životinje koje žive u šumi;
  - i) ribe, puževe i rakove;
  - j) travnati ili pašnjački prekrivač i
  - k) humus, glina, treset, zemlju, pjesak, šljunak i kamen sa površine zemlje.
- Proizvodi iz al. b) - k) ove tačke predstavljaju nedrvne šumske proizvode.
29. **Šumski putevi** su putevi sa pratećom infrastrukturom, koji su namijenjeni za prijevoz šumskih proizvoda i sav saobraćaj vezan za gospodarenje šumama. Vlake nisu šumski putevi.
30. **Šumski reprodukcioni materijal** je:
- a) Sjeme: šišarke, plodovi i sjeme namijenjeno za proizvodnju biljaka;
  - b) Dijelovi biljaka: grančice i snopovi rezanih grana namijenjeni za proizvodnju biljaka;
- c) Mlade biljke: biljke uzgojene iz sjemena ili dijelova biljke, uključujući i mlade biljke iz prirodnog podmлатka.
31. **Šumsko privredna osnova** je osnovni okvir regulisanja gazdovanja šumama i šumskim zemljištem na principu potrajanosti proizvodnje i prihoda uz očuvanje i poboljšanje diverziteta i ostalih opštakorisnih funkcija šuma.
32. **Šumskoprivredno područje** predstavlja u geografskom, prometnom, ekološkom i ekonomskom pogledu jednu zaokruženu cjelinu u kojoj se osigurava trajnost gospodarenja šumskim ekosistemima.
33. **Šumsko uzgojnim mjerama** se smatraju sve mjere i aktivnosti koje doprinose osnivanju novih sastojina u šumi i poboljšanju njihove stabilnosti, raznolikosti ili kvaliteta.
- Šumsko uzgojne mjere uključuju:
- a) **Mjere za obnovu šuma**, odnosno za stvaranje novih sastojina;
  - b) **Njegu šuma u mladim razvojnim fazama**, uključujući proredu mlađih sastojina;
  - c) **Specijalnu njegu** mlađih faza u prebornim šumama i drugim raznolikim šumama, izdanačkim šumama, kao i njegu rubova šuma;
  - d) **Rekonstrukciju i konverziju** izdanačkih šuma, makija, šikara i šibljaka.
34. **Trajnost gospodarenja šumama** podrazumjeva korištenje proizvoda šuma i upotrebu šuma i šumskih zemljišta na način i sa intenzitetom koji će očuvati njihov biodiverzitet, proizvodnost, sposobnost obnavljanja, vitalnost te povećati njihov potencijal da sada i u budućnosti obavljaju značajne ekološke, ekonomske i socijalne funkcije na lokalnom i globalnom nivou, a da se pri tom ne ugrozi funkcionisanje drugih ekosistema.
35. **Upravljanje šumama i šumskim zemljištim** podrazumjeva administrativno-upravne poslove koji se sastoje od kreiranja jedinstvene šumarske politike, dugoročnog (strateškog) i srednjoročnog planiranja, kontrole i stručnog nadzora korištenja šuma i šumskog zemljišta u cilju očuvanja i unaprijeđenja trajnosti gospodarenja šumama.
36. **Vlasnici privatnih šuma** su pravna i fizička lica koja su na zakonit način stekla pravo vlasništva nad šumom i šumskim zemljištem što se dokazuje izvodom iz zemljišnih knjiga. Na zakonit način stečena prava na korištenje cijele ili dijelova šume ili šumskog zemljišta,

ne smatraju se vlasništvom u smislu ovog zakona.

37. **Zaštita šuma** je skup mjera i aktivnosti koje su dužni preduzimati vlasnici i korisnici koji gospodare šumama radi zaštite šuma od požara, drugih elementarnih nepogoda, štetnih organizama, bolesti i štetnih antropogenih uticaja.

Član 5.

(Gramatička terminologija i principi ravnopravnosti spolova)

(1) Gramatička terminologija korištenja muškog ili ženskog roda podrazumijeva uključivanje oba roda u ovom zakonu i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona.

(2) Pravilnici, evidencije, registri, obrasci, izvještaji i drugi akti nastali na osnovu ovog Zakona odražavaće principe ravnopravnosti polova, te ukoliko sadrže statističke podatke, isti trebaju biti razvrstani po polu.

II. PLANIRANJE I PRIVREĐIVANJE U ŠUMARSTVU

A. Planiranje u šumarstvu

Član 6.

(Kontonalni Šumarski program)

(1) Kontonalni Šumarski program (u dalnjem tekstu: Šumarski program) poštujući međunarodnu i domaću legislativu definiše opštu politiku šumarstva, gospodarenja šumama i šumskim zemljištim, kao i divljači na području kantona, orijentisanu u pravcu očuvanja i trajnosti gospodarenja šumama uključujući održavanje i unapređivanje bioraznolikosti u šumama i na šumskom zemljištu.

(2) Kontonalni Šumarski program sastoji se iz dva dijela:

- Opšti dio, Šumarskog programa određuje glavne ciljeve, načela i smjernice za trajno gospodarenje šumama u kantonu, na osnovu stvarnog stanja šuma, domaćih i međunarodnih obaveza u vezi sa šumarstvom, uvažavajući međunarodne smjernice za trajno gospodarenje šumama;
- Izvedbeni dio Šumarskog programa u komjem se postavljaju i razrađuju ciljevi utvrđeni Opštim dijelom i određuje način njihove

realizacije u određenom roku, uključujući financiranje.

(3) Opšti dio Šumarskog programa donosi Skupština Unsko-sanskog kantona (u dalnjem tekstu: Skupština)

(4) Vlada Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: Vlada Kantona) donosi izvedbeni dio Šumarskog programa koji predstavlja osnovu za korištenje namjenskih sredstava budžeta kantona u skladu sa odredbama ovog Zakona.

(5) Opšti dio Šumarskog programa donosi se za razdoblje od 20 godina, a Izvedbeni dio Šumarskog programa donosi za deset godina.

(6) Ministar imenuje ekspertni tim za pripremu i provođenje aktivnosti na pripremi i izradi nacrti Šumarskog programa.

Član 7.

(Kontonalni šumsko-razvojni plan)

(1) Kontonalni šumsko-razvojni plan izrađuje se svakih deset godina za sve šume i šumsko zemljište, bez obzira na vlasništvo s ciljem da se obezbijedi trajnost gospodarenja šumama na području kantona.

(2) Pored smjernica iz Šumarskog programa kantona, kontonalni šumsko-razvojni plan uvažava smjernice za gospodarenje prirodnim i kulturnim nasljeđem u šumama i na šumskom zemljištu, uslove za gospodarenje vodama, kao i potrebe razvoja lokalne zajednice.

(3) Kontonalni šumsko-razvojni plan sadrži najmanje sljedeće:

- kartu sa ucertanim granicama šuma i šumskog zemljišta, granicama šumskoprivrednih područja i gospodarskih jedinica, granice općina i kategoriju nosioca prava na šumama;
- procjenu funkcija šuma i njihov uticaj na okoliš;
- klasifikaciju šuma po površinama, prema njihovim funkcijama i prirodnim karakteristikama, a koje se posebno odnose na stanište;
- procjenu drvne zalihe i njenog kvaliteta, prirasta, podmlađivanja, biodiverziteta i zdravstvenog stanja;
- smjernice za gospodarenje šumama različitim gazdinskim klasa i kategorija šuma;
- otvorenost šuma sa planom izgradnje novih šumskih puteva;

- g) smjernice za pošumljavanje šumskog zemljišta;
- h) procjenu ugroženosti šuma od požara, odredenu po stepenu opasnosti i smjernice za zaštitu šuma od požara;
- i) smjernice za korištenje nedrvnih šumskih proizvoda;
- j) smjernice za lovstvo i gospodarenje divljači;
- k) program bioloških i tehničkih investicija i rentabilnost radova.

(4) Kod izrade kantonalnog šumsko-razvojnog plana koriste se podaci iz šumsko privrednih osnova i lovno privrednih osnova.

(5) Vlada kantona donosi kantonalni šumsko-razvojni plan, a Ministarstvo je odgovorno za njegovu pripremu, izradu i realizaciju.

(6) Ministarstvo je dužno prilikom izrade plana zatražiti od svih zainteresovanih strana a posebno od zainteresiranih jedinica lokalne samouprave da daju svoje prijedloge i mišljenja.

(7) Ministarstvo dužno je trajno čuvati kantonalni šumsko-razvojni plan.

Član 8.

(Šumsko privredno područje)

(1) U cilju obezbjeđenja racionalnog i trajnog gospodarenja državnim šumama i šumskim zemljištima formira se šumsko privredno područje u koje ulaze i površine krša unutar područja kao posebne gospodarske jedinice.

(2) Na području kantona, na čijem se većinskom teritoriju nalazi neobraslo šumsko zemljište (golet) ili je šumsko zemljište djelimično ili potpuno obraslo vegetacijom niskog uzgojnog oblika, formirat će se posebno šumsko privredno područje krša.

(3) Područje krša zbog svojih specifičnosti klasificuje se kao područje sa posebnim režimom gospodarenja, te se poslovi gospodarenja šumama i šumskim zemljištem sufinansiraju iz naknada za općekorisne funkcije šuma.

(4) Šumsko privredna područja predstavljaju u geografskom, prometnom, ekološkom i ekonomskom pogledu jednu zaokruženu cjelinu u kojoj se osigurava trajnost gospodarenja šumskim ekosistemima.

(5) U administrativnim granicama jednog kantona može se formirati jedno ili više šumsko privrednih područja.

(6) Šumsko privredno područje dijeli se na gospodarske jedinice.

(7) Formiranje šumsko privrednog područja i reviziju njegovih granica zasniva se na stručnom elaboratu komisije koju imenuje Ministar. Stručni elaborat pored prikaza bioloških, tehničkih i ekonomskih pokazatelja sadrži naročito:

- a) preglednu kartu područja sa ucrtanim izohipsama, vanjskim granicama šumsko privrednog područja, granicama unutrašnje podjele šuma po gospodarskim jedinicama i odjeljenjima, ucrtanom mrežom trajnih šumskih puteva, izvoristima i vodotocima, objektima koji su od značaja za gospodarenje šumama i opis granica šumsko privrednog područja;
- b) popis katastarskih parcela po katastarskim općinama i zemljišnoknjžnim ulošcima, sa kulturama, klasama i površinama koje ulaze u šumsko privredno područje;
- c) podatke o drvnoj zalihi po gospodarskim jedinicama, kategorijama šuma i vrstama drveća;
- d) ukupan godišnji zapreminske prirast po kategorijama šuma i vrstama drveća;
- e) prosječan godišnji etat po kategorijama šuma i vrstama drveća;
- f) procjenu prihoda i rashoda gospodarenja šumama i šumskim zemljištima u okviru šumsko privrednog područja;
- g) podatke o mogućnostima korištenja nedrvnih šumskih proizvoda, divljači, turizma, sporta i rekreacije.
- h) prikaz podataka iz tač. c), d), e), f) i g) po općinama.

(8) Odluku o formiranju šumsko privrednih područja i reviziju njihovih granica donosi Vlada kantona na prijedlog Ministarstva koji se zasniva na stručnom elaboratu iz stava 7. ovog člana, stručnom mišljenju Uprave za šumarstvo i mišljenju jedinica lokalne samouprave.

Član 9.

(Šumskoprivredna osnova)

(1) Šumama na prostoru jednog šumsko privrednog područja se gospodari po odredbama šumsko privredne osnove, godišnjeg plana realizacije šumskoprivredne osnove i projekta za izvođenje. Odredbe šumsko privredne osnove su obavezne. Šumsko privredna osnova mora biti uskladena sa smjernicama Šumarskog programa

kantona i kantonalnim Šumsko-razvojnim planom.

(2) Šumsko privredna osnova, prostorni plan, plan upravljanja vodama vodnog područja, lovno privredna osnova, evidencije koje se vode u Zavodu za zaštitu kulturno historijskog i prirodnog naslijeda i federalni Program upravljanja mineralnim resursima te planovi korištenja pojedinih mineralnih sirovina moraju biti međusobno usklađeni.

(3) Izuzev od odredaba stava 1. ovog člana, ako ne postoje objektivne mogućnosti pravovremene izrade nove šumsko privredne osnove, državnim i privatnim šumama može se gospodariti najduže četiri godine na osnovu godišnjeg plana gospodarenja za koji je postupak donošenja isti kao i za šumsko privredne osnove. Odredbe godišnjeg plana gospodarenja su obavezne. Godina izvršenja godišnjeg plana gospodarenja smatra se godinom izvršenja nove šumsko privredne osnove.

(4) Ukupan obim sječa predviđen šumsko privrednom osnovom za uređajni period, po vrstama drveća i gazdinskim klasama, ne može se prekoračiti. Od ukupno planirane količine sječe za uređajni period za visoke šume sa prirodnom obnovom, u okviru šumsko privrednog područja godišnje se realizuje prosječna godišnja količina.

(5) Kada se u jednoj ili više proteklih godina uređajnog perioda realizuje manje od predviđenog godišnjeg obima sječe u okviru šumsko privrednog područja, može se u narednim godinama uređajnog perioda realizovati preostali dio količine sjeće.

(6) Šumsko privredna osnova za državne šume donosi se za šume u granicama jednog šumsko privrednog područja, a za privatne šume donosi se jedinstvena šumsko privredna osnova za sve šume jedne općine.

(7) Elektronski i ostali dokumenti izrađeni/pripremljeni tokom izrade šumsko privrednih osnova, dostavljaju se uz istu, deponuju i čuvaju u Upravi za šumarstvo a pravo korištenja ovih podataka ima i Ministarstvo, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva(u daljem tekstu: Federalno ministarstvo), jedinica lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi šuma, vlasnici i korisnici šuma.

(8) Svi digitalni podaci dostavljaju se u obliku koji omogućava njihovo korištenje.

(9) Bilo kakva komercijalna i druga upotreba gore pomenutih podataka/dokumenata nije dozvoljena bez saglasnosti Uprave za šumarstvo.

(10) Šumsko privredna osnova izrađuje se za period od deset godina.

Član 10.

(Izrada i donošenje šumsko privredne osnove)

(1) Šumsko privredne osnove za šume u državnom vlasništvu i za šume u privatnom vlasništvu izrađuje pravno lice koje je registrovano u skladu sa odrebnama važećeg Zakona o registraciji privrednih subjekata, posjeduje certifikat nadležne institucije i koje je izabранo na osnovu važećeg Zakona o javnim nabavkama.

(2) Izradu šumsko privrednih osnova za šume u državnom vlasništvu finansira korisnik šuma, a za šume u privatnom vlasništvu finansira se iz namjenskih sredstava Budžeta kantona.

(3) Ministarstvo na prijedlog Uprave za šumarstvo donosi šumsko privredne osnove za šume u državnom vlasništvu i za šume u privatnom vlasništvu.

(4) Uz prijedlog iz stava 3. ovog člana Uprava za šumarstvo dostavlja mišljenje stručne komisije, jedinica lokalne samouprave i organa nadležnog za vode koje su isti dužni dostaviti Upravi za šumarstvo najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva za njihovo izdavanje.

(5) Sastav, rad i troškove stručne komisije iz stav 4. ovog člana određuje Ministar.

(6) Pravno lice iz stava 1. ovog člana može otpočeti radove na prikupljanju podataka za izradu šumsko privredne osnove kada se obezbijedi i nadzor nad prikupljanjem podataka.

(7) Nadzor nad prikupljanjem podataka za izradu šumsko privredne osnove vršit će Ministarstvo putem Kantonalne uprave za šumarstvo ukoliko je ista materijalno-tehnički i kadrovski sposobljena za te poslove ili angažiranjem pravnog ili fizičkog lica koje posjeduje certifikat nadležne institucije i koje je izabранo sukladno Zakonu o javnim nabavkama BiH.

Član 11.

(Sadržaj šumsko privredne osnove)

- (1) Šumsko privredna osnova za državne šume i šume u privatnom vlasništvu obavezno sadrži:
- a) uvodni dio sa razlozima za donošenje i popisom svih katastarskih parcela po katastarskim općinama koje ulaze u šumsko privredno područje;
  - b) stanje šuma i šumskih zemljišta u doba uređivanja uključujući i zaštićena šumska područja, objekte, rijetke vrste flore i faune, hidrološke, geomorfološke i arheološke znamenitosti;
  - c) analizu i ocjenu gospodarenja u proteklom uređajnom periodu;
  - d) plan gospodarenja šumama i šumskim zemljištima za naredni uređajni period sa:
    - planom sjeća,
    - planom šumsko uzgojnih radova,
    - planom proizvodnje i tehnologije rada,
    - planom zaštite šuma,
    - planom za očuvanje i unapređenje diverziteta šumskih ekosistema, ekoloških i socijalnih funkcija šume,
    - planom investicionih ulaganja sa posebnim naglaskom na održavanje izgradnju šumske transportne infrastrukture,
    - planom korištenja nedrvnih proizvoda šuma
  - e) ekonomsko finansijsku analizu koja sadrži rekapitulaciju i obračun očekivanih prihoda i rashoda na osnovu planova iz tačke d) ovog stava.

(2) Ako postoje objektivni razlozi za odstupanje od odredaba šumsko privredne osnove, naročito zbog prirodnih nepogoda ili bitno promijenjenih gospodarskih uslova, potrebno je izvršiti njenu reviziju. Reviziju odobrava i potvrđuje Ministarstvo i jedan primjerak se dostavlja nadležnom šumarskom inspektoru.

(3) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje izrada, kontrola prikupljanja i obrade podataka, sadržaj šumsko privredne osnove i uslove za reviziju šumsko privrednih osnova za državne i privatne šume.

Član 12.

(Godišnji planovi realizacije šumsko privredne osnove)

(1) Šumsko privredna osnova se realizuje godišnjim planovima realizacije koji sadrže

prosječno jednu desetinu svih planiranih radova po osnovi.

(2) Korisnik šuma dužan je Ministarstvu dostaviti godišnji plan realizacije šumsko privredne osnove nakasnije do 01.12. tekuće za narednu godinu, uz pribavljeni mišljenje jedinica lokalne samouprave na čijem području će se izvoditi radovi predviđeni godišnjim planom. Uz godišnji plan realizacije za narednu godinu dostavlja se procjena izvršenja plana za tekuću godinu, dokaz o uplati naknade za korištenje državnih šuma za tekuću godinu i dokaz o uplati određen članom 10. stav 5. ovog Zakona. (3) Ministarstvo u roku od 30 dana od dana prijema godišnjeg plana realizacije šumsko privredne osnove, a na osnovu prijedloga Uprave za šumarstvo, donosi godišnji plan realizacije šumsko privredne osnove.

(4) Korisnik šuma na kraju tekuće godine, a najkasnije do 31. decembra, za narednu godinu donosi Osnovni cjenovnik šumskih drvnih sortimenata. Cjenovnik se donosi na osnovu prosječne postignute cijene prodaje šumskih drvnih sortimenata. Cjenovnik služi za utvrđivanje početne cijene šumskih drvnih sortimenata za javnu ponudu u narednoj godini, utvrđivanje naknade za korištenje državnih šuma i naknade za obavljenje stručnih poslova u privatnim šumama.

(5) Radovi predviđeni godišnjim planom realizacije šumsko privredne osnove ne mogu se započeti ukoliko Ministarstvo nije donijelo godišnji plan realizacije šumsko privredne osnove. U toku godine, ukoliko za to postoje opravdani razlozi može se izvršiti izmjena godišnjeg plana na način kako je to propisano stavom (3) ovog člana.

(6) Usvojeni godišnji plan realizacije šumsko privredne osnove korisnik šuma je dužan u roku od 15 dana od dana usvajanja dostaviti Federalnoj upravi za šumarstvo (u daljem tekstu Federalna uprava) i kantonalnoj šumarskoj inspekciji i jedinici lokalne samouprave na čijem području će se izvoditi radovi predviđeni godišnjim planom.

Član 13.

(Projekat za izvođenje)

(1) Projekat za izvođenje izrađuje se za uređajnu jedinicu – odjel za državne šume i katastarsku parcelu/parcele za privatne šume u skladu sa godišnjim planom realizacije šumsko

privredne osnove. Odredbe projekta za izvođenje su obavezne.

(2) Projekat za izvođenje sadrži planove svih potrebnih biotehničkih mjera u okviru pojedinih sastojina unutar odjeljenja a u skladu sa predviđenim ciljevima gazdovanja i to: plan sječa, plan šumsko-uzgojnih radova, plan korištenja i transporta posjećene drvne mase, finansijsko-ekonomsku analizu realizacije projekta i kartu unutrašnjeg prostornog uređenja odjeljenja, mjere zaštite izvorišta i vodotoka i drugih vrijednosti unutar šumskih ekosistema. Pored planova, projekat za izvođenje sadrži procjenu uticaja radova na okoliš u skladu sa članom 33. i 34. ovog Zakona i mjere zaštite na radu i protivpožarne zaštite.

(3) Radovi predviđeni projektom treba da se izvrše u roku od dvije godine od dana njegovog donošenja.

(4) Projekat za izvođenje mogu izrađivati diplomirani inžinjeri šumarstva/masteri šumarstva sa položenim stručnim ispitom. Korisnik šuma određuje lice za izradu projekta.

(5) Projekat za izvođenje donosi korisnik šuma za državne šume, a za privatne šume Uprava za šumarstvo ili pravno lice za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama.

(6) Izuzev od stava 1. ovog člana projekat za izvođenje može se izrađivati za više odjela u jednom slivu ako sječa i izrada sanitarnih užitaka ne prelazi više od 100 m^3 po jednom odjelu.

(7) Za privatne šume rade se projekti za šumsko-uzgojne radove kao i za sječu ako je godišnji obim sječa veći od 100 m^3 po vlasniku.

(8) Korisnik šuma određuje realizatora projekta, diplomiranog inžinjera šumarstva/bačelora šumarstva sa položenim stručnim ispitom, koji je odgovoran za stručno izvođenje radova po projektu za izvođenje.

(9) Projekat za izvođenje ima trajan karakter i čuva se u arhivi korisnika šuma i vlasnika privatnih šuma.

(10) Korisnik šuma i vlasnici privatnih šuma dužni su da vode registar izrađenih i doneesenih projekata za izvođenje i da sve izvršene radove po projektu evidentiraju u odgovarajuće evidencije.

B. Privređivanje u šumarstvu

Član 14.

(Doznaka stabala za sječu)

(1) Doznaka stabala za sječu vrši se obilježavanjem stabala ili obilježavanjem površina obraslih drvećem. Obilježavanje površina za sječu može se vršiti samo u izdanačkim šumama predviđenim za direktnu konverziju u viši uzgojni oblik.

(2) Doznaku stabala za sječu u državnim šumama može vršiti diplomirani inžinjer šumarstva/master šumarstva sa položenim stručnim ispitom koga odredi korisnik šuma. Izuzetno, doznaku stabala za sanitarnu sječu i doznaku stabala u izdanačkim šumama može vršiti bačelor šumarstva ili šumarski tehničar sa najmanje pet godina radnog iskustva u struci koga odredi korisnik šuma.

(3) Doznaka i sječa stabala ne može se vršiti u dijelovima šume za koje imovinsko-pravni odnosi nisu riješeni, granice nisu utvrđene i na terenu vidno i na propisani način obilježene. (4) Doznaka stabala za sječu i obim šumsko-uzgojnih radova u privatnim šumama vrši se na osnovu rješenja Uprave za šumarstvo.

(5) Doznaka i sječa stabala, odnosno površina za sječu u privatnim šumama, može se odobriti samo vlasniku koji kao dokaz vlasništva podnese zemljiskonjizični izvadak, kopiju katastarskog plana, saglasnost svih suvlasnika / suposjednika za izdavanje dozvole za sječu ovjerene kod notara, izjave vlasnika / posjednika susjednih parcela. U katastarskim općinama u kojim nisu uspostavljene zemljische knjige, uz uvjerenje nadležnog suda o toj činjenici, umjesto zemljiski knjižnični izvadak, može se podnijeti izvadak iz posjedovnog lista.

(6) Protiv rješenja iz stava 4. ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema istog.

(7) Doznaku stabala ili obilježavanje površina za sječu u privatnim šumama može vršiti diplomirani inžinjer šumarstva/master šumarstva sa položenim stručnim ispitom kojeg rješenjem odredi Uprava za šumarstvo ili pravno lice za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama. Izuzetno, doznaku stabala za sanitarnu sječu i doznaku stabala u izdanačkim šumama, može vršiti bačelor šumarstva ili šumarski tehničar sa najmanje pet godina radnog iskustva u struci koga

rješenjem odredi Uprava za šumarstvo ili pravno lice za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama.

(8) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način doznaće stabala za sječu i obilježavanja površina za sječu.

Član 15. (Sječa šuma)

(1) Stabla u šumi mogu se sjeći tek poslije izvršene doznaće, donošenja projekta za izvođenje, uz obavještenje njegovog dostavljanja Upravi za šumarstvo.

(2) Za potrebe lokalnog stanovništva za ogrjevnim drvetom izuzetno se može dozvoliti sječa šuma u vidu sanitарне sječe. Uvjeti i način ove vrste sječe biti će regulirani pravilnikom.

(3) Šteta koja nastane prilikom sječe na šumskom zemljištu mora biti sanirana odmah nakon završetka izvlačenja šumskih drvnih sortimenata.

(4) Ukoliko postoji opravdan razlog za sumnju da je planirana ili započeta sječa, ili druge radnje u suprotnosti sa šumsko privrednom osnovom, godišnjim planom realizacije šumsko privredne osnove, ovim Zakonom ili propisima koji su doneseni na osnovu ovog zakona, nadležni šumarski inspektor će zabraniti izvođenje radova dok se ne otklone utvrđene nepravilnosti.

Član 16. (Biološka reprodukcija šuma)

(1) Korisnik državnih šuma i vlasnik privatne šume dužni su izvršavati poslove biološke reprodukcije šuma u minimalnom obimu koji je predviđen šumsko privrednom osnovom.

(2) Biološka reprodukcija šuma u smislu ovog zakona podrazumjeva:

- a) pripremu zemljišta za prirodno podmlađivanje,
- b) pošumljavanje i sjetva sjemenom šumskog zemljišta,
- c) popunjavanje, njegu i čišćenje šumskih kultura,
- d) proizvodnju šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala,
- e) prorjeđivanje sastojina,
- f) sanaciju požarišta,
- g) prevođenje degradiranih sastojina u viši uzgojni oblik,
- h) doznaču stabala za sječu,

i) rekonstrukciju i konverziju izdanačkih šuma, makija, šikara i šibljaka,

j) zaštitu šuma,

k) projektovanje, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje šumske infrastrukture.

3) Planirani obim biološke reprodukcije šuma u šumsko privrednim osnovama mora biti usklađen sa kantonalnim šumsko-razvojnim planom.

Član 17.

(Tehnički prijem radova)

(1) Za izvedene radove po projektu za izvođenje vrši se tehnički prijem radova, a najkasnije u roku od 30 dana od dana okončanja radova.

(2) Komisiju za tehnički prijem radova formira Uprava za šumarstvo po prijemu zahtjeva korisnika odnosno vlasnika šuma. Zahtjev za tehnički prijem radova podnosi se najkasnije u roku od pet dana od dana završetka radova.

(3) Komisija za tehnički prijem radova sastoji se od tri člana u koju obavezno ulaze diplomirani inžinjer šumarstva/master šumarstva koji je izradio projekat za izvođenje radova i dva diplomirana inžinjera šumarstva/master šumarstva predstavnika Uprave za šumarstvo sa položenim stručnim ispitom.

(4) Ako se prilikom tehničkog prijema utvrdi da radovi nisu izvršeni u skladu sa projektom za izvođenje, korisnik šuma, odnosno vlasnik šuma, je dužan utvrđene nedostatke otkloniti i radove izvršiti u roku koji odredi komisija. Nakon isteka roka komisija vrši ponovni pregled.

(5) Tehnički prijem radova pošumljavanja (kolaudacija) vrši se poslije dvije godine od završetka njihovog izvođenja.

(6) O izvršenom tehničkom prijemu izvedenih radova, komisija sačinjava zapisnik u kojem se obavezno konstatiše uspjeh, obim i kvalitet izvršenih radova po projektu za izvođenje.

(7) Primjerak zapisnika komisije dostavlja se u roku od osam dana od dana završetka pregleda i nadležnom šumarskom inspektoru.

(8) Svi izvršeni radovi i nalaz komisije evidentiraju se u propisane knjige evidencije.

Član 18.

(Obavljanje radova u šumarstvu)

(1) Radove u šumi mogu izvoditi ona fizička lica koja su obučena za izvođenje odgovarajućih poslova.

(2) Pravna lica koja obavljaju poslove u šumama dužna su obezbijediti mjere zaštite na radu u skladu sa propisima iz zaštite na radu i protivpožarne zaštite i moraju sprovesti adekvatnu obuku zaposlenih.

(3) Ministar donosi pravilnik o uslovima koje moraju ispunjavati izvođači radova u šumarstvu.

Član 19.

(Stručni šumarski ispit)

(1) Za obavljanje stručnih poslova u šumarstvu polaze se stručni šumarski ispit.

(2) Stručni šumarski ispit mogu polagati diplomirani inženjeri šumarstva sa VII stepenom VSS, masteri šumarstva i bačelori šumarstva koji su stekli ova zvanja po Bolonjskom procesu obrazovanja, sa najmanje dvije godine radnog iskustva u struci nakon stjecanja stručnog zvanja.

(3) Polaganja stručnog šumarskog ispita oslobođeni su diplomirani inženjeri šumarstva, masteri šumarstva i bačelori šumarstva sa više od deset godina radnog iskustva u struci nakon sticanja stručnog zvanja kao i magistri i doktori šumarskih nauka.

(4) Ministar donosi pravilnik o uslovima i načinu polaganja stručnog šumarskog ispita.

Član 20.

(Zabranu čistih sječa i drugih oblika pustošenja šuma)

(1) Nisu dozvoljene čiste sječe i drugi oblici pustošenja šuma.

(2) Čiste sječe mogu biti izvršene u posebnim slučajevima u pripremi šumske uzgojnih zahvata s ciljem unapređenja šumskih sastojina u mjeri koja je planirana šumsko privrednom osnovom.

(3) Čista sječa šuma može se primjeniti ako je neophodna zbog sanitarnih razloga ili provođenja preventivnih zaštitnih mjera uz odobrenje Uprave za šumarstvo.

Član 21.

(Pošumljavanje sječina i paljika)

(1) Sve površine nastale čistom sječom i paljike moraju biti pošumljene u roku od dvije godine nakon sječe ili šumskog požara, prirodnom obnovom ili putem pošumljavanja.

(2) Ako se ne očekuje prirodna obnova u roku od dvije godine, koja bi bila u skladu sa šumsko uzgojnim ciljem, pošumljavanje se vrši sadnjom ili sjetvom sjemena drveća koje odgovaraju staništu. U svrhu pošumljavanja koristi se samo materijal za reprodukciju potvrđenog porijekla.

(3) Površine predviđene za pošumljavanje i prirodnu obnovu moraju biti obilježene na terenu i ucrtane na karti odgovarajuće razmjere.

Član 22.

(Šumski materijal za reprodukciju)

(1) Uprava za šumarstvo vodi registre objekata za proizvodnju i doradu šumske sjeme i sadnog materijala šumske i hortikulturnog drveća i grmlja.

C. Zaštita protiv biotičkih i nebiotičkih agensa

Član 23.

(Opšte preventivne mjere)

(1) Opšte dugoročne preventivne mjere protiv biotičkih i nebiotičkih agensa, koji bi mogli ugroziti stabilnost šuma i njihove funkcije, zasnivaju se na gospodarenju šumama, koje uvažava prirodne procese, kao i na održavanju i odgovarajućem unapređenju diverziteta šumskih ekosistema.

(2) Principi i mjere kojima se obezbjeđuje trajnost gospodarenja šumama i održavanje i unapređenje diverziteta šumskih ekosistema određuju se u Kantonalnom šumsko-razvojnom planu, a detaljnije se razrađuju u šumsko privrednim osnovama.

(3) Staništa od posebnog značaja posmatrana sa gledišta diverziteta šumskih ekosistema koja su određena u šumsko privrednim osnovama moraju biti očuvana.

Član 24.

(Sanitarne sječe, šumski red i druge preventivne mjere)

(1) Korisnik šuma i vlasnici privatnih šuma provode ili obezbjeđuju provođenje sanitarne

sječe prije nego što bi se šume mogle ugroziti prekomjernim razmnožavanjem insekata, širenjem uzročnika biljnih bolesti ili drugih štetnih organizama. U privatnim šumama Uprava za šumarstvo obezbjeđuje sanitarne sječe ukoliko vlasnici šuma ne mogu sami provesti sanitarnu sječu.

(2) Mrtva i zaražena neposjećena stabla, pojedinačna ili u malim grupama, ne moraju biti posjećena u kontekstu sanitarne sječe ako se mogu smatrati obogaćenjem šumskog biodiverziteta i ne predstavljaju ozbiljnu prijetnju sastojinama. Korisnik šuma i vlasnici privatnih šuma koji su odgovorni da obezbijede sanitarnu sječu i nadležni šumarski inspektor će tražiti mišljenje od Uprave za šumarstvo ukoliko nije jasan stepen opasnosti.

3) Korisnik šuma i vlasnik privatnih šuma obezbjeđuju izvođenje sljedećih mjera zaštite šuma:

- a) postavljanje, osmatranje i održavanje feromonskih kloplja i postavljanje lovnih stabala za potkornjake;
- b) sanaciju šumskih područja nakon elementarnih nepogoda i prenamnoženja štetočina;
- c) guljenje kore ili tretiranje panjeva i drugih dijelova drveta četinara i brijesta koje predstavlja poseban rizik za razmnožavanje parazita, širenja uzročnika biljnih bolesti i štetočina kroz upotrebu kemijskih sredstava za tretiranje u skladu sa ovim zakonom;
- d) uspostavljanje i održavanje šumskog reda.

(4) Pod šumskim redom iz stava 3. tačka d) ovog člana smatra se preuzimanje mjera za sprječavanje pojave požara, štetnih insekata i biljnih bolesti, štetnog djelovanja vjetra, snijega i drugih nepogoda, oštećivanje stabala i podmlatka i zagađivanja voda prilikom sjeće i izvoza drveta.

- (5) Uprava za šumarstvo:
- a) prikuplja sve podatke značajne za zaštitu šuma koje dostavljaju odgovorna lica iz stava 3. ovog člana;
  - b) obezbjeđuje informacije o pojavi biljnih bolesti i štetočina i
  - c) savjetuje o pitanjima koja se tiču integralne zaštite šuma.

(6) Ministar naređuje dodatne mjere za zaštitu šume ako Uprava za šumarstvo ustanovi da je biološka ravnoteža poremećena do takvog stepena da nije moguća njena obnova sa mjerama

propisanim u ovom članu ili ako postoji opasnost od drugog velikog oštećenja.

7) Rad u šumama mora biti izveden u odgovarajućoj sezoni, na način koji smanjuje pojavu šteta po šumski ekosistem.

(8) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje obim mjera za uspostavljanje i održavanje šumskog reda i način njihovog provođenja.

Član 25.

(Obnova šuma nakon nepogode)

(1) U slučaju nepogode u šumi uzrokowane bilo kojim biotičkim ili nebiotičkim uticajima, uključujući i šumske požare, korisnici šuma u saradnji sa Upravom za šumarstvo, pripremaju plan za obnovu oštećenih i uništenih šuma i šumskog zemljišta. Plan sadrži opis nepogode, stepen oštećenja šume, mjere koje se trebaju provesti i troškove sanacije i obnove.

(2) Ako troškovi za obnovu iz stava 1. ovog člana prelaze finansijski potencijal korisnika/vlasnika šuma u kombinaciji sa dostupnim finansijskim sredstvima za šume iz Budžeta kantona kao i iz drugih dostupnih fondova, Vlada kantona će obezbijediti posebna sredstva kako bi se omogućila primjena plana.

D. Promet drveta i nedrvnih šumskih proizvoda

Član 26.

(Promet drveta i nedrvnih šumskih proizvoda)

(1) Drvo, dijelove stabala i grane posjećene u šumi i izvan šume (na poljoprivrednom zemljištu, međama, pojedinačna stabla i sl.), nije dozvoljeno pomjerati od panja dok se ne obilježi šumarskim čekićem (žigoše), obrojći, premjeri i evidentira. Zabranjeno je iste stavljati u promet dok se ne izda otpremni iskaz.

(2) Žigosanje, obrojčavanje, premjeravanje, evidentiranje i izdavanje otpremnog iskaza za drvo koje potiče iz državne šume vrši korisnik šuma, a za drvo iz privatnih šuma i izvan šume (na poljoprivrednom zemljištu, međama, pojedinačna stabla i sl.) Uprava za šumarstvo ili pravno lice za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama.

(3) Nedrvne šumske proizvode iz člana 37. ovog Zakona nije dozvoljeno stavljati u promet

bez odobrenja korisnika šuma ili vlasnika privatne šume.

(4) Pod prometom drveta i nedrvnih šumske proizvoda, u smislu ovog zakona, podrazumjeva se prevoz prometnicama, kupovina, prodaja, poklon, skladištenje kao i primanje drveta u prerađivačke kapacitete u kojima se vrši prerada drveta.

(5) Licu koje se zatekne u izvršenju radnji suprotno odredbama ovog člana ili koje izvrši sječu šume na usurpiranom državnom i zemljištu na kome imovinsko pravni odnosi nisu riješeni i lice koje izvrši sječu bez prethodne doznake i prije žigosanja, obrojčavanja i snabdijevanja drveta sa otpremnim iskazom i koje stavi u promet nedrvne šumske proizvode u suprotnosti sa odredbama ovog člana, kaznit će se novčanom kaznom i izreći će mu se zaštitna mjera oduzimanja drveta, odnosno nedrvnih šumske proizvoda, kao i sredstava kojim je izvršena nezakonita radnja, a licu koje dozvoli vršenje radnji suprotno odredbama ovog člana izreći će se novčana kazna.

(6) Privremeno oduzimanje drveta i nedrvnih šumske proizvoda (zapljena) koji su stavljeni u promet u suprotnosti sa odredbama ovog člana vrše čuvari šuma, pripadnici policije i nadležni šumarski inspektor, dok privremeno oduzimanje sredstava kojima je izvršena nezakonita radnja vrše pripadnici policije u skladu sa važećim propisima koji se odnose na krivičnu, odnosno prekršajnu odgovornost. Privremeno oduzeti šumski proizvodi pohranjuju se na mjestu koje odredi Uprava za šumarstvo. U slučaju da postoji mogućnost da se u toku pohranjivanja šumskim proizvodima umanji vrijednost, zaplijenjenu robu licitacijom će prodati Uprava za šumarstvo, a finansijska sredstva će se deponovati na poseban račun Budžeta kantona.

(7) Lica iz stava 6. ovog člana imaju pravo legitimisati sva lica koja se kreću na području šume koju čuvaju, odnosno nad kojom vrše nadzor.

(8) U periodu vegetacije, od 1. aprila do 1. novembra, drvo četinara i briješta ne može se sa korom stavljati u promet i uskladištavati.

(9) Izuzetno od stava 8. ovog člana drvo četinara i briješta može se sa korom stavljati u promet ako period od sječe do otpreme traje kraće od ciklusa razvoja insekta, a najduže 21 dan.

(10) Ministar, po prethodno pribavljenom mišljenju ministra nadležnog za trgovinu, turizam i zaštitu okoliša, donosi pravilnik kojim se propisuje način žigosanja, obrojčavanja, premjeravanja, sadržaj i način izdavanja otpremnog iskaza za drvo, koje potiče iz državnih i privatnih šuma sa teritorije kantona, kao i način vođenja evidencija, obilježavanja i izdavanja dokumentacije za drvne sortimente u unutrašnjem prometu, trgovini između trećih lica kao i prometu drvnih sortimenata iz uvoza.

(11) Pravna i fizička lica koja nanesu štetu šumama i šumskom zemljištu u državnom vlasništvu po bilo kojem osnovu dužni su štetu nadoknaditi po odštetnom cjenovniku. Naknada se uplaćuje na poseban račun Budžeta kantona.

(12) Pravna i fizička lica koja nenesu štetu šumama i šumskom zemljištu u privatnom vlasništvu po bilo kojem osnovu dužni su vlasniku šume i šumskog zemljišta nadoknaditi štetu prema odštetnom cjenovniku.

(13) Ministar donosi odštetni cjenovnik iz stava 11. i 12. ovog člana.

III. ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE S POSEBNIM REŽIMOM GOSPODARENJA – ZAŠTIĆENE ŠUME

A. Zaštitne šume i šume s posebnom namjenom

Član 27. (Opći principi)

(1) Da bi se obezbijedila njihova zaštita ili poseban režim gospodarenja, određene šume mogu biti proglašene zaštitnim šumama ili šumama s posebnom namjenom. Njima će se gospodariti na način koji će obezbijediti namjenu zbog koje su proglašene.

(2) Procjena funkcija zaštitnih šuma i šuma s posebnom namjenom utvrđuje se stručnim šumarskim elaboratom Uprave za šumarstvo sa podacima o stanju šuma i principima gospodarenja šumama u cilju očuvanja šuma i ostvarivanja namjene proglašenja područja, a koristi se za proglašenje iz stava 1. ovog člana.

(3) Šume koje predstavljaju dio područja zaštićenog propisom donesenim u skladu sa drugim zakonima, koji također propisuje poseban režim gospodarenja za šume, smatraju se šumama

s posebnom namjenom i za iste će se primjenjivati odredbe ovog zakona.

(4) Način gospodarenja i obnove šuma unutar zaštićenog područja propisuje se programom za gospodarenje šumama koji se donosi na osnovu akta o njihovom proglašenju i sastavni je dio plana upravljanja zaštićenim područjem. Upravitelj zaštićenog područja donosi program gospodarenja šumama posebne namjene unutar zaštićenih područja koji izrađuje Uprava za šumarstvo, a može ga provoditi pravna osoba registrovana za obavljanje poslova u šumarstvu.

(5) Troškove izrade programa i gospodarenja šumama s posebnim režimom gospodarenja unutar zaštićenog područja snosi pravno lice na čiji je zahtjev proglašenje izvršeno odnosno pravno lice kojem je zaštićeno područje dodijeljeno na upravljanje.

(6) Kontrolu provođenja programa gospodarenja šumama posebne namjene na područjima zaštićenim po osnovu propisa o zaštiti prirode i okoliša vrši Uprava za šumarstvo i šumarska inspekcija.

(7) Propis kojim se šume proglašavaju zaštitnim šumama ili šumama s posebnom namjenom određuje režim gospodarenja takvim šumama i pravno lice koje je odgovorno za obezbjedenje sredstava za pokriće troškova vezanih za posebni režim gospodarenja.

(8) Vlasnik privatne šume i korisnik državne šume imaju pravo na naknadu za njeno ograničeno korištenje ili povećane troškove gospodarenja. Naknadu snosi lice na čiji je zahtjev proglašenje izvršeno odnosno pravno lice kojem je zaštićeno područje dodijeljeno na upravljanje. Visina naknade se utvrđuje sporazumno, a ako se sporazum ne postigne naknada se utvrđuje kod nadležnog suda.

(9) Zaštitne šume i šume s posebnom namjenom moraju se ucrtati na kartu i na terenu obilježiti vidljivim znakovima koji se određe u propisu o proglašenju šume. Šume će biti predmet nadzora Uprave za šumarstvo i nadležnog šumarskog inspektora bez obzira na tijelo koje je izvršilo proglašenje. Obilježavanje šuma vrši pravna osoba koja upravlja zaštićenim područjem. Troškove obilježavanja snosi pravno lice na čiji je zahtjev šuma proglašena zaštitnom, odnosno šumom sa posebnom namjenom.

(10) Uprava za šumarstvo, vodi evidenciju zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom i podatke dostavlja Federalnom ministarstvu.

(11) Ministar, po prethodno pribavljenom mišljenju kantonalnog ministra nadležnog za trgovinu, turizam i zaštitu okoliša, donosi pravilnik kojim se propisuje način izrade, sadržaj i postupak odobrenja i revizije programa gospodarenja zaštitnim šumama i šumama posebne namjene.

Član 28.

(Zaštitne šume)

(1) Zaštitne šume su:

- a) šume koje prvenstveno služe za zaštitu zemljišta na strmim terenima i zemljišta podložnih erozijama, bujicama, klizištima ili oštrim klimatskim uslovima koji ugrožavaju postojanje samih šuma;
- b) šume čiji je glavni zadatak zaštita naselja, privrednih i drugih objekata kao što su saobraćajnice, energetski objekti, objekti telekomunikacione infrastrukture, zaštita izvorišta i korita vodotoka, obale vodenih akumulacija kao i šume koje su podignute kao zaštitni pojasevi, odnosno koje služe protiv prirodnih nepogoda, katastrofa ili stihijskih efekata ljudskog djelovanja.

(2) Zaštitne šume iz stava 1. ovog člana proglašava Vlada kantona na prijedlog ministarstva ili predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave uz prethodno pribavljeni Šumarski elaborat Uprave za šumarstvo. Kada prijedlog podnosi ministarstvo potrebno je pribaviti i mišljenje jedinice lokalne samouprave. Kada prijedlog podnosi jedinica lokalne samouprave potrebno je pribaviti saglasnost ministarstva.

(3) Primjerak akta o proglašenju zaštitne šume obavezno se dostavlja Federalnom ministarstvu, ministarstvu, nadležnoj instituciji za zaštitu kulturno historijskog i prirodnog naslijeđa, Federalnoj upravi i jedinici lokalne samouprave.

Član 29.

(Šume s posebnom namjenom)

(1) Za šume sa posebnom namjenom smatraju se:

- a) šume ili njeni dijelovi koji imaju poseban kulturni, historijski, ekološki i prirodni značaj, nacionalni parkovi, park šume, prirodni i

- lovnii rezervati, šume od posebnog naučnog i obrazovnog značaja, šume i šumsko zemljište od značaja za zaštitu diverziteta i prirodnih staništa flore, faune i drugih organizama;
- b) šume od posebnog značaja za odbranu i potrebe Oružanih snaga Bosne i Hercegovine;
- c) šume ili njeni dijelovi registrovani kao sjemenske sastojine i sjemenski objekti;
- d) šume od značaja za snabdjevanje vodom i očuvanje njenog kvaliteta zaštićene na osnovu propisa o vodama;
- e) šume namjenjene za izletišta, odmor, opće obrazovanje, rekreaciju, turizam, klimatska i druga lječilišta.

(2) Šume iz stava 1. tačka c) ovog člana proglašava Federalno ministarstvo u skladu sa odredbama važećeg Zakona o sjemenu i sadnom materijalu šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja;

(3) Šume iz stava 1. tačka a), b), d) i e) proglašava Vlada kantona na prijedlog ministarstva ili predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave;

(4) Prije donošenja akata o proglašenju iz stava 1. tačka a), d) i e), potrebno je predhodno pribaviti Šumarski elaborat Uprave za šumarstvo. Kada prijedlog podnosi ministarstvo potrebno je pribaviti mišljenja jedinica lokalne samouprave. Kada prijedlog podnosi jedinica lokalne samouprave potrebno je predhodno pribaviti saglasnost ministarstva;

(5) Primjerak akta o proglašenju iz stava 1. tačka a), b), d) i e) obavezno se dostavlja Federalnom ministarstvu, ministarstvu, nadležnoj instituciji za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeda, Federalnoj upravi i jedinici lokalne samouprave;

Član 30.

(Zahtjev za izdavanje mišljenja)

Zahtjev za izdavanje mišljenja iz čl. 28. st. 2. i 29. stav 4. ovog Zakona, odnosno proglašenje šuma sa posebnim režimom gospodarenja koji podnosi zainteresovana institucija ili pravno lice obavezno sadrži sljedeće:

- a) cilj i razloge zbog kojih se predlaže proglašenje šuma sa posebnim režimom gospodarenja;
- b) općinu, naziv katastarske općine, broj zemljišnoknjižnog uloška i broj katastarske

parcele, kao i naziv šumsko gospodarske jedinice, broj odjela i oznaku odsjeka;

- c) digitaliziranu kartu razmjere 1:10.000 (za manja područja razmjera 1:5.000), sa ucertanim parcelama za koju se traži proglašenje zaštitne šume odnosno šume sa posebnom namjenom;
- d) stručni šumarski elaborat sa podacima o stanju šuma i principima gospodarenja šumama u cilju očuvanja šuma i ostvarivanja namjene proglašenja područja zaštite;
- e) procjenu okolišnog uticaja za šume iz člana 29. stav 1. tačka a);
- f) predložena ograničenja u gospodarenju;
- g) predložene naknade ukoliko one dođu u obzir;
- h) mišljenje jedinice lokalne samouprave i
- i) odgovarajuće administrativne mjere uključujući javne obavijesti i rasprave.

B. Šume na kršu i pošumljavanje

Član 31.

(Šume na kršu)

(1) Šume na kršu bitno smanjene produktivnosti i šumska zemljišta na kršu, zbog svojih specifičnosti klasifikuju se kao područja sa posebnim režimom gospodarenja, te imaju finansijsku podršku Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu:kantona) i jedinice lokalne samouprave.

(2) Šume i šumska zemljišta na kršu klasifikuju se kao područja velike opasnosti od šumskih požara.

(3) Gospodarenje šumama na kršu vrši se u skladu sa Šumarskim programom, Šumskorazvojnim planom, Šumsko privrednom osnovom, Godišnjim planovima realizacije šumsko privredne osnove ili na osnovu Godišnjih planova gospodarenja.

Član 32.

(Pošumljavanje krša i goleti)

(1) Pošumljavanje krša i goleti vrši se prema Planu za pošumljavanje koji naročito sadrži sljedeće:

- a) površine koje će se pošumljavati, naziv šumsko privrednog područja, gospodarske jedinice, broj odjela i oznaku odsjeka;
- b) analizu prirodnih karakteristika staništa, naročito u smislu tla i klimatskih uslova;
- c) izbor vrsta drveća, posebne karakteristike sadnica i opis razloga za njihov izbor;

- d) gustoću, način i tehniku sadnje;
- e) troškove sadnje i troškove održavanja pošumljenog područja za period od najmanje pet godina;
- f) procjenu funkcija koje će tek zasađene šume obavljati u tim predjelima;
- g) mjere zaštite od požara.

(2) Za monokulture četinara koje zauzimaju više od pet hektara zemljišta obavezna je procjena okolišnog uticaja.

IV. OČUVANJE I ZAŠTITA ŠUMA I NJIHOVIH FUNKCIJA

A. Zaštita šuma i šumskog zemljišta od šteta

Član 33.

(Zaštita šuma od požara)

(1) U šumama i na šumskom zemljištu kao i na drugom zemljištu na udaljenosti do 150 m od šume nije dozvoljeno loženje otvorene vatre. Svako loženje otvorene vatre van udaljenosti od 150 m mora biti prijavljeno Kantonalnoj upravi civilne zaštite odnosno službi civilne zaštite i zaštite od požara jedinice lokalne samouprave na čijoj se teritoriji šuma i šumsko zemljište nalazi.

(2) Izgradnja i rad fabrika i drugih objekata koji rade sa otvorenim plamenom je zabranjena na udaljenosti manjoj od 300 metara od granice šume.

(3) Izuzev od stava 1. ovog člana, vatra u šumama i na šumskom zemljištu može se ložiti samo na mjestima određenim i obilježenim od strane Uprave za šumarstvo uz pridržavanje propisanih uslova i mjera bezbjednosti.

(4) U šumama i na šumskim zemljištima namjenjenim za izletišta, u dane praznika i druge neradne dane, Uprava za šumarstvo je dužna obezbijediti dežurnu čuvarsku službu.

(5) Uprava za šumarstvo klasificuje šume i šumsko zemljište po stepenu opasnosti od šumskih požara. Područja u kojima opasnost od šumskog požara predstavlja ozbiljnu prijetnju ekološkoj ravnoteži ili bezbjednosti ljudi i stvari, klasificuju se kao područja velike opasnosti. Područja gdje opasnost od požara nije stalna ili ciklična ali predstavlja značajnu prijetnju šumskim ekosistemima klasificuju se kao područja srednje opasnosti.

(6) Korisnici šuma u saradnji sa Upravom za šumarstvo, jedinicama lokalne samouprave i nadležnim organom civilne zaštite, izrađuju planove za zaštitu šuma od požara. Korisnici šuma obavezni su provoditi ove planove i redovno izvještavati Upravu za šumarstvo o izvršavanju mjera za zaštitu od požara.

(7) Korisnici šuma i vlasnici privatnih šuma dužni su da redovno obavještavaju Upravu za šumarstvo i općinski organ nadležan za poslove civilne zaštite o svim požarima u šumama i na šumskom zemljištu. Radi poboljšanja nadzora nad šumskim požarima i njihovim uzrocima, učincima i prevenciji Uprava za šumarstvo vodi jedinstven informacioni sistem i registar o šumskim požarima za teritorij kantona.

(8) Uprava za šumarstvo objavljuje karte teritorija prema stepenu opasnosti od šumskih požara.

(9) Ministar pravilnikom propisuje sadržaj planova za zaštitu od požara, način prikupljanja podataka, vođenje registra šumskih požara, uslove korištenja podataka i izgled obrasca na kojem se izvještava o šumskim požarima.

Član 34.

(Hemijska sredstva i odlaganje otpada)

(1) Upotreba hemijskih sredstava nije dozvoljena u šumi i na šumskom zemljištu.

(2) Izuzev od stava 1. ovog člana, hemijska sredstva čija upotreba je dozvoljena od strane nadležnog organa, pod uslovom da ne ugrožavaju biološku ravnotežu, mogu biti korištena u šumskim rasadnicima i u šumama za zaštitu biljaka od divljači i od korova, za smanjenje prekomjerne populacije insekata čiji broj ne može biti smanjen ni na koji drugi način, te za gašenje šumskih požara.

(3) Ministarstvo uz prethodnu saglasnost nadležnog ministarstva za trgovinu, turizam i zaštitu okoliša izdaje dozvolu za iznimnu upotrebu hemijskih sredstva iz stava 2. ovog člana u kojoj se propisuje način upotrebe. Vremenski rok za izdavanje dozvole za smanjenje prekomjerne populacije insekata je pet dana od pribavljanja prethodne saglasnosti.

(4) Nije dozvoljeno odlagati otpad, smeće ili zagađujuće tvari u šumi ili na šumskom zemljištu.

(5) Korisnik državnih šuma obavezan je ukloniti otpad i smeće iz državnih šuma, a

vlasnik privatne šume obavezan je ukloniti otpad i smeće iz šume u njegovom vlasništvu. Korisnik šuma ima pravo na naknadu za nastale troškove uklanjanja otpada i smeća od fizičkog ili pravnog lica koji su otpad, smeće ili zagađujuće tvari deponovali u državnoj šumi.

Član 35. (Pašarenje)

(1) Paša, žirenje, brst, kresanje grana i lisnika (u daljem tekstu: pašarenje) u šumama nije dozvoljeno.

(2) Izuzev od stava 1. ovog člana korisnici šuma i vlasnici privatnih šuma mogu prema dogovorenoj naknadi dozvoliti pašarenje na površinama koje su određene u šumsko privrednoj osnovi. Pašarenje se može dozvoliti samo pod uslovom da je stoka pod nadzorom čuvara stoke.

(3) Pristup stoke na pašu i pojila kroz šume dozvoljen je samo putem kojeg odredi korisnik šuma i vlasnik privatne šume.

(4) Pašarenje u šumama neće se dozvoliti ako bi se time ugrozio biodiverzitet, odnosno flora, fauna i gljive zaštićene prema propisima o zaštiti prirode.

(5) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uslovi pod kojim se vrši pašarenje.

Član 36. (Praćenje zdravstvenog stanja šuma)

(1) Uprava za šumarstvo, šumarska inspekcija i korisnici šuma prate zdravstveno stanje šuma i obim šteta u šumama, te o tome izvještavaju nadležno ministarstvo, jedinice lokalne samouprave i javnost.

(2) Ministar donosi pravilnik kojim se određuje način praćenja zdravstvenog stanja šuma.

B. Nedrvni šumski proizvodi

Član 37. (Korištenje nedrvnih šumskih proizvoda)

(1) Korisnik šuma i vlasnik privatnih šuma mogu uzgajati i iskorištavati nedrvne šumske proizvode iz člana 4. tačka 28. alineje b), c), d), e), f), g) i j) ili odobriti drugim pravnim i fizičkim licima njihovo iskorištavanje u obimu i na mjestima koja su određena šumsko privrednom osnovom.

(2) U šumi i na šumskom zemljisu zabranjeno je iskorištavanje humusa, glina, treseta, zemlje, pjeska, šljunka i kamena sa površine zemlje kao i skidanje kore sa drveća i bušenje stabala, uklanjanje iz šume grana i drugih ostataka drveta od sječe kao i ostalih organskih materija koje su neophodne za poboljšanje plodnosti tla.

(3) Izuzev od stava 2. ovog člana korisnik šuma i vlasnik privatnih šuma mogu za svoje potrebe iskorištavati šumske proizvode iz stava 2. ovog člana ukoliko je to predviđeno šumsko privrednom osnovom.

(4) Korisnik šuma može za vlastite potrebe koristiti mineralne sirovine na lokalitetima predviđenim šumsko privrednom osnovom i godišnjim planovima realizacije šumsko privredne osnove u svrhu izgradnje i održavanja šumskih puteva.

(5) Ako korisnik šuma planira koristiti mineralne sirovine u komercijalne svrhe dužan je postupiti u skladu sa odredbama važećeg Zakona o rudarstvu i odredbama člana 59. ovog Zakona.

(6) Korisnik šuma dužan je do 28. februara tekuće godine za prethodnu godinu Upravi za šumarstvo dostaviti podatke o vrsti i količini nedrvnih šumskih proizvoda prikupljenih na području kojim gospodari, a Uprava za šumarstvo je dužna u roku od deset dana ove podatke proslijediti Federalnoj upravi.

(7) Korištenje nedrvnih šumskih proizvoda neće se dozvoliti ako bi se time ugrozio diverzitet šumskih ekosistema, odnosno flora, fauna i gljive zaštićene prema propisima o zaštiti prirode. (8) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uslovi za uzgoj, iskorištavanje, sakupljanje i promet nedrvnih šumskih proizvoda.

Član 38. (Divljač u šumi)

(1) Vrste divljači i njihovo brojno stanje u šumama moraju obezbjediti biološku ravnotežu i ne smiju ugroziti druge članove ekosistema ili spriječiti ostvarivanje ciljeva gospodarenja šumama. Unošenje pojedinih vrsta divljači u šume i na šumska zemljisa mora obezbjediti njihov opstanak i ne smije ugroziti druge organizme na staništu.

(2) Korisnik lovišta dužan je pričinjene štete i oštećenja koja je prouzrokovala divljač u šumi nadoknaditi korisniku šuma i vlasniku privatnih

šuma u skladu sa odredbama važećeg Zakona o lovstvu.

C. Zaštita ugroženih vrsta

Član 39.

(Ugrožene vrste)

(1) Nije dozvoljena sječa, iskorjenjivanje ili bilo kakvo oštećivanje sljedećih vrsta drveća i grmlja: Pančićeve omorike (*Picea omorika* (Pančić) Purk.), tise (*Taxus baccata* L.), meće ljeske (*Corylus colurna* L.), planinskog javora (*Acer heldreichii* Orph.), planinskog bora (*Pinus mugo* Turra), zelene johe (*Alnus viridis* (Chaix) Lam. & DC.), munike (*Pinus heldreichii* Christ.), zanovijeti (*Petteria ramentacea* (Sieber) Presl), božikovina (*Ilex aquifolium* L.), lоворolisni likovac (*Daphne laureola* L.), meka veprina (*Ruscus hippocolorum* L.), maljavi planinski sleč (*Rhododendron hirsutum* L.), žuta koščela (*Celtis tournefortii* Lamk.), Vebijev badem (*Prunus webii* (Spach.) Vierh.), hrvatska sibireja (*Sibiraea altaiensis* var. *croatica* (Degen) Beck.), Turinška mukinja (*Sorbus x thuringiaca* (Nyman) Schonach), obični negnjil (*Laburnum anagyroides* Medik.), Blagajev likovac (*Daphne blagayana* Freyer), širokolisna mukinja (*Sorbus latifolia* Pers.), Šnajderov hrast (*Quercus schneideri* Vierh.), makedonski hrast (*Quercus trojana* Webb.) i sremza (*Prunus padus* L.).

(2) Izuzetno, ukoliko su potrebne uzgojne i sanitарne sječe drveća i grmlja iz stava 1. ovog člana, zahtjev za odobravanje sječe podnosi se Upravi za šumarstvo, koja nakon uviđaja na terenu izdaje rješenje i dostavlja ga podnosiocu zahtjeva i nadležnoj šumarskoj inspekciji. Sječa se može odobriti samo ako su stabla vrsta iz stava 1. ovog člana suha ili toliko oštećena da im predstoji neposredno sušenje ili predstavljaju leglo zaraze od biljnih bolesti i štetočina, kao i radi sprovodenja mjera njege, obnove i zaštite genofonda ovih vrsta u zasadima i prirodnim šumama i drugim slučajevima u skladu sa propisom o zaštiti ugroženih vrsta.

(3) Protiv rješenja iz stava 2. ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

D. Saobraćaj u šumama

Član 40.

(Izgradnja i održavanje šumske infrastrukture)

(1) Šumska infrastruktura služi prvenstveno za potrebe gospodarenja šumama i sastavni je dio šume.

(2) Planiranje, izgradnja i održavanje šumske infrastrukture obavlja se uz poštivanje tehničkih, gospodarskih i ekoloških uslova, šumskog tla, vegetacije, divljači i uz njihovu maksimalnu zaštitu.

(3) Pri planiranju i izgradnji šumske infrastrukture potrebno se prilagoditi prirodnom okolišu te uvažavati potrebe lokalne zajednice, kao i protupožarne, turističke i rekreativne potrebe.

(4) Šumska infrastruktura mora biti izgrađena, održavana i korištena na način da isključuje:

- a) ugrožavanje izvora vode;
- b) pojavu erozivnih procesa;
- c) sprječavanje toka površinskih i podzemnih voda;
- d) narušavanje ravnoteže nestabilnog tla i povećanje rizika od klizišta;
- e) uticaj na područja koja su važna za opstanak divljih životinja i biološku raznolikost;
- f) uticaj na prirodno i kulturno naslijeđe;
- g) ugrožavanje ostalih funkcija ili višenamjensku upotrebu šume.

(5) Šumski put se može graditi nakon što se izradi glavni projekat i pribavi odobrenje za građenje od nadležnog organa.

(6) Korisnik šuma, u skladu sa odredbama ovog zakona i šumsko privredne osnove, gradi, održava i nadgleda šumsku transportnu infrastrukturu i promet na istoj.

(7) Korisnik šuma dostavlja podatke neophodne za uspostavljanje i vođenje kataстра šumske infrastrukture Upravi za šumarstvo koja jedan primjerak iste dostavlja Federalnoj upravi i jedinici lokalne samouprave.

Član 41.

(Saobraćaj u šumama)

(1) Nije dozvoljeno kretanje motornih vozila u šumama i na šumskim putevima osim u svrhu gospodarenja šumama i nadzora, spašavanja,

policajskih istraživača, vojnih manevra, mjera za zaštitu od prirodnih katastrofa, te pristupa vlasnika, korisnika šuma i pojedinaca zemljištu za koje su odgovorni, kao i lokalnog stanovništva.

(2) Vlasnik i korisnik šuma i šumskog zemljišta mogu dozvoliti kretanje šumskim putem trećem licu po dogovoru koji može uključivati određenu naknadu. Za organizovanje biciklističkih i moto trka šumskim putem potrebno je pribaviti dozvolu korisnika/vlasnika.

(3) Bicikli se mogu koristiti na šumskim putevima širim od dva metra.

(4) Šteta na šumskim putevima učinjena od strane drugih korisnika mora biti nadoknađena vlasnicima šuma i korisniku šuma.

Član 42.

(Pristup šumama)

(1) Sva lica imaju pravo kretati se kroz šumu ili šumskim zemljištem u cilju rekreacije, ako nije drugačije određeno ovim ili nekim drugim federalnim zakonom. Sva lica koja ovako koriste šumu ili šumsko zemljište to rade na vlastitu odgovornost. Korisnici odnosno vlasnici šume nisu obavezni preduzeti posebne mjere predostrožnosti prema posjetiocima šuma niti će se smatrati odgovornim za bilo kakve štete ili povrede koje pretrpe takva lica.

(2) Bez odobrenja korisnika ili vlasnika privatne šume zabranjeno je:

- razapinjati šator ili postavljati logor u šumi;
- smještati pčelinjake;
- sakupljati nedrvne šumske proizvode u količini koja prelazi 1 kg;
- ulaziti u fizički i znakovima označena šumska područja i zatvorene šumske ceste;
- ulaziti u područja, šumske ceste ili izletišta gdje se vrši sjeća;
- ulaziti u područja prirodne obnove, pošumljena područja i šumske rasadnike i ulaziti u predjele i infrastrukturu koja je namijenjena za lov.

(3) Postavljanje ograda unutar šume je dozvoljeno samo u mjeri koja je neophodna za odgovarajuće radove gospodarenja šumama, zaštite i uzgoja divljači, sprečavanja štete od divljači i ni u kom slučaju neće ozbiljno remetiti pristup šumama i šumskom zemljištu.

V. UPRAVLJANJE ŠUMAMA, KATASTAR ŠUMA I EKONOMSKE FUNKCIJE ŠUMA

A. Upravljanje šumama

Član 43.

(Državne i privatne šume)

(1) Šume i šumsko zemljište su u vlasništvu države (u daljem tekstu: državne šume) i u vlasništvu fizičkih i pravnih lica (u daljem tekstu: privatne šume).

Član 44.

(Upravljanje državnim šumama)

(1) U ostvarivanju prava po osnovu vlasništva, nad šumom i šumskim zemljištem u državnom vlasništvu na području Kantona, Kanton zastupa Ministarstvo.

(2) Državnim šumama i šumskim zemljištim na području kantona upravlja Ministarstvo pod uslovima utvrđenim ovim Zakonom.

Član 45.

(Sticanje vlasništva)

(1) Pravo vlasništva nad državnim šumama i šumskim zemljištim ne može se steći njihovim korištenjem ili zauzimanjem bez obzira na period trajanja istog.

(2) Strana fizička i pravna lica ne mogu sticati pravo vlasništva na šumama i šumskim zemljištem, osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.

Član 46.

(Provodenje prava i obaveza kantona)

(1) Ministarstvo provodi prava i obaveze iz oblasti šumarstva na području Kantona u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona.

(2) Ministarstvo jednom godišnje dostavlja izvještaj Vladi kantona o stanju šuma i šumskog zemljišta na području Kantona.

Član 47.

(Zabranjena zauzimanja)

(1) Zabranjeno je i kažnjivo svako neovlašteno zauzimanje državnih šuma i šumskog zemljišta.

(2) Neovlašteno zauzetu državnu šumu i šumsko zemljište bespravni korisnik dužan je napustiti

odmah po prijemu naloga šumarskog inspektora ili čuvara šuma.

Član 48.

(Promet šuma)

(1) Zabranjen je promet državnih šuma i šumske zemljišta. Svaki promet državnih šuma izvršen suprotno odredbama ovog Zakona je nezakonit i takav ugovor je ništavan.

(2) Izuzev od odredaba stava 1. ovog člana promet državnih šuma može se vršiti samo u svrhu arondacije i komasacije.

(3) Državne šume ne mogu biti predmetom privatizacije.

Član 49.

(Utvrđivanje granica državnih šuma)

(1) Granice državnih šuma moraju na terenu biti obilježene vidnim i trajnim znakovima.

(2) Granice državnih šuma, koje nisu utvrđene, moraju se utvrditi u skladu sa materijalnim propisom kojim se uređuje oblast premjera i katastra nekretnina.

(3) Utvrđene granice iz stava 2. ovog člana moraju se ucertati na katastarskim planovima i provesti kroz katastarski operat općinskog organa nadležnog za geodetske poslove.

(4) Poslove obilježavanja granica državnih šuma, čuvanja i održavanje graničnih znakova vrši Uprava za šumarstvo.

(5) Ministar donosi pravilnik o načinu obilježavanja granica državnih šuma, kao i vrsti i postavljanju graničnih znakova.

Član 50.

(Upravljanje privatnim šumama)

(1) Privatne šume, u smislu ovog zakona, su sve šume i šumske zemljište za koje fizičko ili pravno lice dokumentima iz zemljišne knjige dokaže vlasništvo.

(2) Privatnim šumama upravljaju i gospodare njihovi vlasnici u skladu sa ovim Zakonom, podzakonskim propisima i odredbama šumsko privredne osnove.

(3) Stručne poslove u privatnim šumama obavlja Uprava za šumarstvo, a može određene poslove prenijeti na kantonalno šumsko-privredno društvo.

(4) Prenošenje poslova vrši se uz obostranu Saglasnost i regulira se međusobnim ugovorom.

(5) Pod stručnim poslovima iz stava (3) ovog člana podrazumijevaju se doznaka, primanje i premjeravanje, izdavanje otpremnog iskaza, planiranje šumsko-uzgojnih radova, stručni nadzor, stručni savjetodavni poslovi, čuvanje i zaštitu šuma.

(6) Uprava za šumarstvo i pravna lica za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama dužni su voditi evidencije o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim kantonalnim šumsko-razvojnim planom, šumsko privrednom osnovom i projektom za izvođenje. Podaci predviđeni evidencijama moraju se evidentirati za proteklu godinu najkasnije do 01. februara tekuće godine. Pravna lica za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama dužni su Upravi za šumarstvo dostaviti evidencije do 28. februara tekuće godine za prethodnu godinu.

(7) Za privatne šume projekat za izvođenje izrađuje se u skladu sa odredbama člana 13. ovog Zakona i donosi ga Uprava za šumarstvo ili pravno lice za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama na koje su preneseni stručni poslovi.

(8) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način i oblik vođenja registra evidencija za privatne šume iz stava 6. ovog člana.

B. Ekonomске funkcije šume

Član 51.

(Zaključivanje ugovora)

(1) Na području Kantona posluje jedno šumsko-privredno društvo, ŠPD "Unsko-sanske šume" d.o.o Bosanska Krupa (u daljem tekstu: korisnik šuma).

(2) Na prijedlog Vlade kantona, Skupština može donijeti Odluku o osnivanju više šumsko-privrednih društava.

(3) Inicijativu za osnivanje više šumsko-privrednih društava može podnijeti predstavničko tijelo jedinice lokalne zajednice putem Ministarstva.

(4) Odluka o osnivanju više šumsko-privrednih društava donijet će se na osnovu stručnog elaborata o ekonomskoj opravdanosti njihovog osnivanja, koga će izraditi ekspertna grupa imenovana Rješenjem Ministra i predhodno

pribavljenog mišljenja Uprave za šumarstvo i jedinica lokalne uprave.

(5) Minimalna teritorija kojom može gospodariti jedno šumsko-privredno društvo je šumsko-privredno područje.

(6) Ministarstvo ugovorom prenosi poslove gospodarenja državnim šumama korisniku šuma.

(7) Prava, zadaci i odgovornosti iz stava 6. ovog člana koje ministarstvo ugovorom prenosi korisniku šuma pored ostalog sastoje se iz:

- a) realizacije šumske privredne osnove putem godišnjih planova realizacije, izvršenje godišnjih planova gospodarenja ukoliko nije donešena šumska privredna osnova i izrade i realizacije projekata za izvođenje;
- b) projektovanja, izgradnje, rekonstrukcije i održavanja šumske infrastrukture; c) prometa šumskih drvnih sortimenata i nedrvnih šumskih proizvoda; d) izvršavanja programa i planova biološke reprodukcije šuma propisanih šumsko privrednom osnovom; e) provođenja mjera zaštite šuma u skladu sa ovim zakonom;
- f) proizvodnje i prometa šumskog sjemena, šumskog i hortikulturnog sadnog materijala;
- g) izvršavanja planova korištenja nedrvnih šumskih proizvoda;
- h) realizacije planova razvoja šumarstva i mjera racionilizacije u šumarstvu;
- i) realizacije aktivnosti predviđenih kantonalnim šumsko-razvojnim planom i
- j) ostalih poslova, zadatka i odgovornosti u skladu sa ugovorom o prenosu poslova gospodarenja.

(8) Vlada kantona donosi Uredbu o načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz državnih šuma na teritoriji kantona.

(9) Korisnik šuma ne može prenositi na treća lica prava koja proističu po osnovu ugovora iz stava 6. i 7. ovog člana.

Član 52.

(Realizacija ugovornih obaveza)

(1) Ministarstvo putem Uprave za šumarstvo prati realizaciju ugovorenih obaveza iz člana 51. stav 7. ovog Zakona i o tome izvještava Federalnu upravu, Federalno ministarstvo i jedinice lokalne samouprave.

(2) Korisnici šuma dužni su voditi evidenciju o izvršenim radovima i provedenim mjerama

predviđenim kantonalnim Šumarskim programom, kantonalnim šumsko-razvojnim planom, šumsko privrednom osnovom, godišnjim planom gospodarenja ukoliko nije donešena šumska privredna osnova, godišnjim planom realizacije šumske privredne osnove i projektom za izvođenje. Podaci predviđeni evidencijama moraju se evidentirati za proteklu godinu i dostaviti Upravi za šumarstvo najkasnije do 28. februara tekuće godine za prethodnu godinu.

(3) Ministar donosi pravilnik o načinu i obliku vođenja registra evidencija za državne šume iz stava 2. ovog člana.

Član 53.

(Naknada za korištenje šuma)

(1) Visina naknade za korištenje državnih šuma iznosi 9 % od prihoda utvrđenog na osnovu ostvarene godišnje količine sječe šumskih drvnih sortimenata računajući cijenu drveta na panju u skladu sa cjenovnikom i ostvarenog prihoda od prodaje nedrvnih šumskih proizvoda iz člana 12. stav 4. ovog Zakona.

(2) Korisnik šuma dužan je vršiti uplatu naknade za korištenje državnih šuma na način propisan odredbama člana 67. ovog Zakona.

(3) Kontrolu obračuna i uplate naknade iz stava 1. ovog člana vrši šumarska inspekcija i Porezna uprava.

C. Katastar šuma

Član 54.

(Katastar šuma)

(1) Korisnik šuma i pravno lice za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama ukoliko je obavljanje stručnih poslova za privatne šume preneseno ugovorom na njega, dužni su Upravi za šumarstvo dostaviti katastar državnih i privatnih šuma najdalje do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu sa evidentiranim svim promjenama u toku godine.

(2) Po jedan primjerak izrađenog katastra šuma za područje Kantona, Uprava za šumarstvo dostavlja Federalnoj upravi i jedinici lokalne samouprave za pripadajuće područje.

(3) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način vođenja katastra šuma za državne i privatne šume.

D. Odnosi kod korištenja šuma**Član 55.****(Prava trećih lica)**

(1) Prava trećih lica na državnoj šumi poštjuju se ako su upisana u zemljišne knjige.

(2) Prava trećih lica mogu prestati uz odgovarajuću novčanu naknadu, nakon zahtjeva vlasnika šume.

(3) Zabranjeno je utvrđivati nova ili širiti postojeća prava trećih lica na državnoj šumu, osim ako je to u skladu sa odredbama ovog Zakona.

Član 56.**(Zaštita susjednih parcela)**

(1) Prilikom gospodarenja šumom, vlasnik ili korisnik šume treba voditi dužnu pažnju o susjednim parcelama.

(2) Ako vlasnik ili korisnik šume, u procesu gospodarenja šumom, svojim aktivnostima vrši uticaj na susjedne parcele, obavezan je tražiti saglasnost vlasnika susjedne parcele prije nego započne tu aktivnost. Ako vlasnici susjednih parcela ne postignu sporazum, Uprava za šumarstvo odlučuje o tome da li se ta aktivnost može provesti i u kom obliku, a naknada za poduzetu aktivnost utvrđuje se sporazumno ili putem nadležnog suda.

Član 57.**(Korištenje parcela trećih lica)**

(1) Vlasnik, odnosno korisnik šume i šumskog zemljišta, dužan je da dozvoli privremenim prijevoz ili smještaj šumskih proizvoda sa susjednih parcela na svom zemljištu ako to nije moguće izvršiti na drugi način ili ako bi drugi način bio nesrazmjerne skuplji.

(2) Korisnik prinudnog puta ili smještaja proizvoda dužan je da vlasniku odnosno korisniku zemljišta plati naknadu za to korištenje. Naknada za korištenje utvrđuje se sporazumno, u suprotnom putem nadležnog suda.

(3) Ako je zbog izgradnje šumske transportne infrastrukture neophodno koristiti parcele trećih lica izvršit će se eksproprijacija takvih parcela u skladu sa važećim Zakonom o eksproprijaciji. Od drugih vlasnika šume i ostalih pravnih ili fizičkih lica koja imaju koristi od ovakve infrastrukture, može se zahtijevati da učestvuju u troškovima

izgradnje i održavanja u skladu sa koristima koje će imati od toga.

VI. PROMJENA NAMJENE I KORIŠTENJE ŠUMA U DRUGE SVRHE**A. Promjena namjene šumskog zemljišta i gradnja u šumi****Član 58.****(Izdvajanje iz šumsko privrednog područja)**

(1) Vlada kantona može na prijedlog Ministarstva pojedine dijelove državnih šuma izdvojiti iz šumsko privrednog područja radi njihovog korištenja za potrebe Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i policijskih struktura.

(2) Vlada kantona na zahtjev Ministarstva ili predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, uz elaborat Uprave za šumarstvo, može dijelove šumskih zemljišta nepodesnih za pošumljavanje izdvojiti iz šumsko privrednog područja i prenijeti u vlasništvo općini na korištenje u druge svrhe koje daju veću trajnu korist.

(3) Podnositelj zahtjeva dužan je uplatiti naknadu koja se određuje u skladu sa članom 59. stav 9. ovog Zakona. Naplaćena sredstva su namjenski prihod Budžeta kantona.

(4) Visinu naknade iz stava 3. ovog člana procjenjuje stručna komisija koju imenuje Ministar.

(5) Troškove postupka izdvajanja iz šumsko privrednog područja snosi podnositelj zahtjeva.

(6) Kontrolu naplate iz stava 4. ovog člana vrši šumarska inspekcija.

Član 59.**(Krčenje šume)**

(1) Krčenje šuma odnosno promjena namjene šumskog zemljišta je zabranjeno.

(2) Krčenje šume, može se dozvoliti samo ako se radi o izgradnji objekata planiranih važećim planom prostornog uređenja.

(3) Ministarstvo uz prethodno mišljenje Uprave za šumarstvo i dokaza o izvršenoj uplati naknada iz stava 9. ovog člana donosi Rješenje kojim se dozvoljava krčenje šume iz stava 2. ovog člana.

(4) Zahtjev za krčenje šuma odnosno prevodenje šumskog zemljišta drugoj namjeni

može podnijeti samo vlasnik, koncesionar i druga ovlaštena osoba u skladu sa odredbama ovog Zakona.

(5) Zahtjev za krčenje šume podnosi se Ministarstvu i sadrži slijedeću dokumentaciju:

- a) izvadak iz važećeg plana prostornog uređenja;
- b) izvadak iz zemljišnih knjiga i kopiju katastarskog plana;
- c) koncesijski ugovor ako se radi o koncesiji;
- d) okolišnu saglasnost u skladu sa propisima o zaštiti okoliša;
- e) saglasnost organa nadležnog za zaštitu historijskog i prirodnog naslijeda;
- f) odgovarajući vodni akt za gradnju planiranog objekta izdat od nadležnog organa za vode. U katastarskim općinama u kojima nisu uspostavljene zemljišne knjige, uz uvjerenje nadležnog suda o toj činjenici, umjesto zemljišno knjižnog izvadka može se podnijeti izvadak iz posjedovnog lista.

(6) Odredbe ovog Zakona i podzakonskih propisa donesenih na osnovu njega, a koji se tiču zaštite šuma, primjenjuju se i za šume za koje je izdana dozvola za krčenje ako nisu iskrčene.

(7) Ako se u roku od dvije godine od dana izdavanja Rješenja iz stava 3. ovog člana iskrčeno zemljište ne privede namjeni radi koje je krčenje izvršeno, korisnik iskrčenog zemljišta dužan je izvršiti njegovo pošumljavanje.

(8) Dozvola za krčenje šume važi dvije godine od dana njenog donošenja.

(9) Podnositelj zahtjeva za krčenje šume obavezan je prije započinjanja radova uplatiti naknadu čija vrijednost se određuje u visini troškova podizanja i održavanja novih šuma na površini koja ne može biti manja od površine kojoj se mijenja namjena dodajući tome tržišnu vrijednost drveta koja se dobije sječom. Naknada se uplaćuje kao namjenski prihod Budžeta kantona i ista se može koristiti samo u svrhu podizanja novih šuma i kupovinu šuma u skladu sa odredbama ovog zakona.

(10) Visinu naknade iz stava 9. ovog člana procjenjuje stručna komisija koju imenuje Ministar.

(11) Troškove postupka izdavanja dozvole iz ovog člana snosi podnositelj zahtjeva.

(12) Protiv Rješenja iz stava 3. ovog člana nije dopuštena žalba ali se pred nadležnim sudom može pokrenuti upravni spor.

(13) Kontrolu uplate iz stava 9. ovog člana vrši šumarska inspekcija.

Član 60.

(Gradnja u šumi)

(1) U šumi i na šumskom zemljištu može se graditi samo šumska infrastruktura, objekti potrebni za gospodarenje šumama u skladu sa važećom šumsko privrednom osnovom i lovno uzgojni i lovno tehnički objekti u skladu sa važećom lovno privrednom osnovom.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, gradnja objekata predviđenih važećim planom prostornog uređenja može se dozvoliti nakon pribavljanja dozvole za promjenu namjene zemljišta iz člana 59. ovog Zakona.

B. Zakup

Član 61.

(Zakup šumskog zemljišta)

(1) Davanje šuma i šumskog zemljišta u zakup je zabranjeno.

(2) Izuzev od odredbi stava 1. ovog člana, Ministarstvo može pojedina šumska zemljišta ugovorom davati u zakup radi postavljanja objekata čija je gradnja predviđena ugovorom o koncesiji, telekomunikacijskih objekata, uzgoja divljači i podizanja višegodišnjih nasada ukoliko se time ne narušavaju funkcije šume, uz predhodno pribavljeno mišljenje Uprave za šumarstvo.

(3) Šumsko zemljište koje se daje u zakup može se koristiti samo u skladu sa ugovorom o zakupu i ne može se davati u podzakup.

(4) Prije sklapanja ugovora o zakupu šumskog zemljišta potrebno je pribaviti mišljenje kantonalnog javnog pravobranilaštva.

(5) Naknada koja se ostvaruje po osnovu ugovora o zakupu iz stava 2. ovog člana uplaćuje kao namjenski prihod budžeta kantona, a kontrolu uplate vrši šumarska inspekcija.

(6) Uslove, namjenu, cijenu i način davanja šumskog zemljišta u državnom vlasništvu u zakup i zasnivanje prava služnosti propisuje Vlada kantona.

C. Služnost

Član 62.

(Pravo služnosti na državnoj šumi i šumskom zemljištu)

(1) Na šumi i šumskom zemljištu u državnom vlasništvu može se uspostaviti pravo služnosti u svrhu izgradnje vodovoda, kanalizacije, plinovoda, električnih vodova i vodova koji omogućavaju prenos signala, kao i služnost puta u skladu sa odredbama Zakona o eksproprijaciji.

(2) Ugovor kojim se uspostavlja služnost na šumi i šumskom zemljištu u državnom vlasništvu zaključuje se između korisnika i ministarstva.

(3) Naknada koja se ostvaruje po osnovu služnosti iz stava 1. ovog člana uplaćuje se kao namjenski prihod Budžeta kantona, a kontrolu uplate vrši šumarska inspekcija.

(4) Jedinica lokalne samouprave je oslobođena plaćanja naknade iz stava 3. ovog člana za objekte komunalne i prometne infrastrukture čiji je ona investitor.

VII. ŠUMARSKE INSTITUCIJE

A. Kantonalna Uprava za šumarstvo

Član 63.

(Uprava za šumarstvo)

(1) Uprava za šumarstvo je organ uprave u sastavu Ministarstva.

(2) Uprava za šumarstvo formira svoje niže organizacione jedinice po općinama koje će obavljati poslove propisane ovim Zakonom.

(3) Za direktora Uprave za šumarstvo može se imenovati samo diplomirani inženjer šumarstva ili master šumarstva koji je stekao ovo zvanje po Bolonjskom procesu obrazovanja, sa najmanje šest godina radnog iskustva u struci u skladu sa propisima koji regulišu istu materiju u državnoj službi.

Član 64.

(Poslovi Uprave za šumarstvo)

(1) Uprava za šumarstvo obavlja slijedeće poslove:

- a) osigurava neposrednu zaštitu državnih i privatnih šuma putem čuvarske službe;
- b) vodi bazu podataka o stanju i razvoju svih šuma i vodi katastar šuma i šumskog zemljišta

na području Kantona i dostavlja ih Federalnoj upravi i jedinici lokalne samouprave za pripadajuće područje;

- c) priprema kantonalni Šumarski program i dostavlja ga Ministarstvu;
- d) priprema kantonalni šumskorazvojni plan i dostavlja ga Ministarstvu;
- e) provodi proceduru izrade šumsko privredne osnove za šume u državnom vlasništvu i za privatne šume;
- f) prati realizaciju šumskoprivrednih osnova putem godišnjih planova realizacije ili godišnjih planova gospodarenja
- g) obavlja poslove dijagnozno prognozne službe i prati stanje i stepen oštećenosti šuma i o tome obavještava Federalnu upravu;
- h) prati izvršenje ugovornih obaveza koji se odnose na državne šume;
- i) prati realizaciju programa zaštite šuma;
- j) vrši obilježavanje i održavanje granica državnih šuma;
- k) obavještava i dostavlja podatke o šumskim požarima Federalnoj upravi;
- l) usaglašava šumskoprivredne osnove sa prostornim planovima, vodoprivrednim osnovama, lovnoprivrednim osnovama, evidencijama koje se vode u Zavodu za zaštitu kulturno historijskog i prirodnog naslijeđa i federalnim programom upravljanja mineralnim sirovinama i planovima upravljanja pojedinim mineralnim sirovinama;
- m) prati i analizira ekonomsko stanje u oblasti šumarstva na području Kantona i podatke sa izvještajem o transparentnom načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata i njihovim cijenama dostavlja Ministarstvu i Federalnoj upravi;
- n) priprema i izrađuje programe iz oblasti šumarstva koji se finansiraju ili sufinansiraju iz namjenskih sredstava Budžeta kantona;
- o) priprema i daje mišljenje za proglašenje zaštitnih i šuma sa posebnom namjenom na način propisan ovim Zakonom i daje i druga mišljenja;
- p) predlaže Osnovni cjenovnik šumskih proizvoda koji služi kao osnovica za obračun naknade za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama, naknade za korištenje državnih šuma i služi kao početni cjenovnik za transparentan način prodaje šumskih drvnih proizvoda;

- q) organizuje savjetovanja i pruža stručnu pomoć korisniku i vlasnicima privatnih šuma;
- r) izrađuje planove za izgradnju i održavanje šumskih cesta i zaštitu izvorista i vodotoka unutar šumskih resursa koji se finansiraju iz Budžeta kantona, uz Saglasnost nadležnog organa za poslove vodoprivrede;
- s) upoznaje javnost sa stanjem šuma i izdaje odgovarajuće stručno-popularne publikacije o stanju šuma i njihovom značaju;
- š) obavlja i druge poslove i zadatke koji proizlaze iz ovoga zakona i Zakona o sjemenu i sadnom materijalu.

(2) Uprava za šumarstvo dužna je na zahtjev Federalne uprave dostaviti sve tražene podatke koji se odnose na šume i šumsko zemljište na području kantona.

Član 65. (Čuvanje šuma)

(1) Ministarstvo poljoprivrede vodoprivrede i šumarstva putem Uprava za šumarstvo dužno je obezbjediti neposrednu zaštitu šuma i šumskog zemljišta – čuvanje šuma od šumskih požara i drugih elementarnih nepogoda, biljnih bolesti i štetočina, bespravnog prisvajanja i korištenja, bespravne sječe šuma kao i drugih protivzakonitih radnji, putem organizovane čuvarske službe

(2) Čuvarska služba iz stava 1. ovog člana formira se unutar Uprave za šumarstvo po dređenim čuvarskim reonima. Čuvarsku službu obavljaju čuvari šuma.

(3) Čuvari šume mogu biti lica koja su završila srednju šumarsku školu III ili IV stepen, koja ispunjavaju uslove za nošenje oružja i druge uslove za obavljanje javne službe.

(4) Čuvari šuma su ovlaštene službene osobe.

(5) Čuvari šuma službu obavljaju u uniformi, moraju biti naoružani i moraju posjedovati dokument – legitimaciju čuvara šuma kojim potvrđuju status čuvara šuma. Legitimaciju imaju i druga stručna lica koja imaju ovlaštenje za poslove zaštite šuma.

(6) Dužnosti čuvara šuma su da:

- a) čuva šumu od šumskih požara na način kako je utvrđeno ovim zakonom i planovima zaštite šuma od požara;
- b) čuva državnu šumu i šumska zemljišta od bespravnog zauzimanja i korištenja, od

- bespravnih sječa, sprječava bespravnu izgradnju u šumi i na šumskim zemljištima;
- c) evidentira bespravno posjećena stabla u propisane obrasce i obilježava ih;
- d) prati pojave i kretanje biljnih bolesti i štetočina i štete nanesene šumi od divljači;
- e) prati stanje divljači;
- f) prati održavanje šumskog reda;
- g) sprječava nezakonito pokretanje drveta iz šume, ubiranje i sakupljanje nedrvnih proizvoda i stavljanje istih u promet;
- h) zaustavlja prijevozna sredstva i pregleda prateću dokumentaciju za prijevoz šumskih sortimenata;
- i) pregleda porijeklo drveta u pogonima za preradu drveta i na svim drugim mjestima gdje se drvo skladišti;
- j) pregleda sav transport na šumskim putevima;
- k) sprječava istresanje, deponovanje i odlaganje smeća i drugog otpada u šumu i uništavanje graničnih znakova;
- l) sačinjava zapisnik o protivpravnoj radnji sa neophodnim podacima o izvršenoj radnji, izvršiocima i visini štete;
- m) legitimiše sva lica zatečena u vršenju prekršajnih radnji po ovom zakonu i krivičnih djela koja se odnose na šume ili za koja postoji osnovana sumnja da su izvršila takva djela, ako se ne može utvrditi identitet tih lica na drugi način;
- n) preduzima mjere da bi se sačuvali tragovi krivičnog djela, predmeti na kojima je ili pomoću kojih je učinjeno krivično djelo i drugi dokazi o njima i
- o) obavještava neposrednog rukovodioca, policijsku upravu i nadležnu šumarsku inspekciju o svim zapaženim nepravilnostima.

(7) Za sve bespravne aktivnosti u skladu sa svojim dužnostima iz stava 6. ovog člana, čuvar šuma obavezan je bez odlaganja sačiniti zapisnik o protivpravnoj radnji sa neophodnim podacima radi podnošenja prekršajnog naloga, odnosno zahtjeva, putem Uprave za šumarstvo nadležnom sudu za pokretanje prekršajnog postupka ili pisane prijave nadležnom tužilaštву za bespravnu aktivnost koja ima obilježje krivičnog djela.

(8) Svako lice je dužno da na zahtjev čuvara šuma pokaže lične isprave kojim se utvrđuju njegov identitet i isprave za drvo i ostale šumske proizvode u prevozu ili uskladištene, kao i da na

zahtjev čuvara šuma drvo ili nedrvne proizvode stavljene u promet u suprotnosti sa članom 26. ovog Zakona ostavi na licu mjesta ili preveze na određenu lokaciju radi skladištenja istih.

(9) Ministar donosi pravilnik o načinu izvršavanja zadatka, obliku i sadržaju legitimacije čuvara šuma, izgledu uniforme i općim kriterijima za utvrđivanje čuvarskih reona.

VIII. FINANSIRANJE

Član 66.

(Namjenska sredstva)

1. Radi ostvarivanja opšteg interesa i dugoročnih ciljeva zasnovanih na principima održivog gospodarenja šumama utvrđenih Šumarskim programom kantona, kantonalnim šumsko-razvojnim planovima i šumsko privrednim osnovama obezbjeđuju se finansijska sredstva za zaštitu, unapređenje i podizanje novih šuma i za ruralni razvoj.

2. Sredstva iz stava 1. ovog člana obezbjeđuju se iz:

- a) naknada za izradu šumskoprivrednih osnova iz člana 10. stav 2. ovog Zakona;
- b) naknada za korištenje državnih šuma iz člana 53. stav 1. ovog Zakona;
- c) naknada za općekorisne funkcije šuma iz člana 68. ovog Zakona;
- d) naknada za izdvajanje iz šumske privredne područja iz člana 58. stav 3. ovog Zakona;
- e) naknada za krčenje šuma iz člana 59. stav 9. ovog Zakona;
- f) naknada za gradnju u šumi iz člana 60. stav 2. ovog Zakona;
- g) naknada za zakup šumskog zemljišta u skladu sa članom 61. stav 5. ovog Zakona;
- h) naknada za pravo služnosti na državnoj šumi i šumskom zemljištu iz člana 62. stav 3. Ovog Zakona;
- i) naknada za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama iz člana 50. stav 5. i 7. Ovog Zakona;
- j) naknada za nanesenu štetu šumama i šumskom zemljištu u državnom vlasništvu iz člana 26. stav 11. ovog Zakona;
- k) naknada od prodaje robe iz člana 26. stav 6. ovog Zakona;
- l) ostalih izvora u skladu sa ovim zakonom i drugih izvora.

(3) Ministar po prethodno pribavljenom mišljenju kantonalnog ministra financija donosi uputstvo o načinu obračunavanja, rokovima i postupku plaćanja naknada za zaštitu, unapređenje i podizanje novih šuma i za ruralni razvoj iz stava 2. ovog člana kao i izgled i sadržaj obrasca za obračun uplate naknade za općekorisne funkcije šuma.

(4) Uplata prihoda iz stava 2. ovog člana vrši se u skladu sa propisima Federalnog ministarstva financija o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji Federacije.

Član 67.

(Uplata naknade za korištenje državnih šuma)

(1) Naknada za korištenje državnih šuma iz člana 53. ovog zakona određuje se i uplaćuje u sljedećim iznosima:

- a) 4 % na poseban račun Budžeta Kantona i
- b) 5 % na namjenski račun jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se ostvaruje prihod.

(2) Naknada iz stava 1. ovog člana za tekuću godinu uplaćuje se tromjesečno, u roku od 30 dana po isteku tromjesečja.

Član 68.

(Naknada za općekorisne funkcije šuma)

(1) Naknada za općekorisne funkcije šuma plaćaju sva pravna lica koja su registrovana za obavljanje djelatnosti na teritoriji Kantona kao i djelovi pravnih lica čije je sjedište izvan Kantona, a obavljaju djelatnost na području Kantona, u visini 0,07 % njihovog ukupnog prihoda ostvarenog na području Kantona.

(2) Naknada iz stava 1. ovog člana uplaćuje se na poseban račun Budžeta kantona.

(3) Od obaveze plaćanja naknade iz stava 1. ovog člana izuzimaju se: korisnici državnih šuma, javne institucije, humanitarne organizacije, udruženja i fondacije izuzev onih koji obavljaju djelatnost radi sticanja dobiti.

(4) Obaveza uplate naknade iz stava 1. ovog člana zastarjeva u roku od 5 godina od proteka godine u kojoj je obaveza nastala.

(5) Kontrolu obračuna i uplate naknade iz stava 1. ovog člana vrši Porezna uprava.

(6) Ako obveznik plaćanja naknade ne obračuna ili ne uplati naknadu iz stava 1. ovog člana, inspektor koji je izvršio kontrolu uplate sredstava podnosi kod nadležnog suda prijedlog za pravne mjerodavne ove novčane obaveze, po konačnosti i izvršnosti rješenja o uplati sredstava koje je ispostavio obvezniku.

Član 69.

(Korištenje namjenskih sredstava Kantona)

(1) Iz namjenskih sredstava Budžeta kantona finansiraju se slijedeći poslovi:

- a) rad čuvarske službe;
- b) izrada Šumarskog programa;
- c) izrada i revizija kantonalnog šumskorazvojnog plana;
- d) izrada šumskoprivrednih osnova za privatne šume;
- e) nadzor nad prikupljanjem podataka i izradu šumskoprivrednih osnova;
- f) Utvrđivanje granica državnih šuma;
- g) biološka obnova šuma u obimu većem od onog koji je predviđen šumsko privrednom osnovom, Godišnjim planovima gospodarenja ili Godišnjim planovima realizacije šumsko privredne osnove;
- h) obnova šuma od posljedica elementarnih nepogoda, prenamnoženja insekta, požara i slično;
- i) unaprjeđenje proizvodnje šumskog reproduktivnog materijala;
- j) organizovanje tehničkih specijalističkih kurseva;
- k) očuvanje i unaprjeđenje bioraznolikosti šumskih ekosistema;
- l) poslove gospodarenja šumama na području krša;
- m) druge namjene za unaprjeđenje šumarstva.

(2) Uprava za šumarstvo priprema program podrški za šumarstvo na osnovu kriterija za dodjelu namjenskih sredstava Kantona i dostavlja ga Ministru na donošenje. Prilikom pripreme programa Uprava za šumarstvo će poštivati kantonalni šumskorazvojni plan i iznos sredstava utvrđenih Budžetom kantona u tekućoj godini za te namjene.

(3) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje postupak i kriteriji za dodjelu namjenskih sredstava u oblasti šumarstva iz Budžeta kantona.

Član 70.

(Korištenje namjenskih sredstava jedinica lokalne samouprave)

(1) Sredstva iz člana 67. stav 1. tačka b) ovog Zakona koriste se za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave i ruralni razvoj.

(2) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi godišnji plan o utrošku namjenskih sredstava. Prije donošenja ovog plana sredstva se ne mogu trošiti.

(3) Jedinice lokalne samouprave su dužne Ministarstvu dostaviti izvještaj o utrošku sredstava – naknada iz člana 67. stav (1) b), do kraja godine za sredstva doznačena u prethodnoj godini.

IX. NADZOR NAD SPROVOĐENJEM OVOG ZAKONA

Član 71.

(Upravni nadzor)

(1) Ministarstvo vrši nadzor nad primjenom ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona koji su ovim Zakonom stavljeni u nadležnost kantona, kao i upravni nadzor nad obavljanjem poslova određenih ovim Zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja.

(2) U vršenju nadzora nad izvršavanjem poslova u vršenju javnih ovlaštenja, iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo ostvaruje neposredan uvid i kontrolu u postupanju, vrši pregled akata i dokumentacije koju donose institucije i upravne organizacije u vršenju javnih ovlaštenja, daje instrukcije i smjernice za izvršavanje poslova i traži podatke i obavještenja o izvršavanju poslova u vršenju javnih ovlaštenja.

Član 72.

(Inspeksijski nadzor)

(1) Inspeksijski nadzor u provođenju ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši šumarska inspekcija i druge nadležne inspekcije.

(2) Inspeksijski nadzor se vrši u skladu sa važećim Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine i Zakonom o inspekcijama u Federaciji BiH (u daljem tekstu: Zakon o inspekcijama).

(3) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog Zakona neposredno obavljaju šumarski inspektorji kao državni službenici sa posebnim ovlaštenjima. (u daljem tekstu: šumarska inspekcija).

Član 73.

(Uslovi za imenovanje šumarskog inspektora)

Za kantonalnog šumarskog inspektora može se imenovati lice koje:

- a) ima visoku stručnu spremu šumarske struke, diplomirani inženjer šumarstva sa VII 1. stepenom VSS, odnosno master šumarstva koji je stekao ovo zvanje po Bolonjskom procesu obrazovanja;
- b) ima položen stručni upravni ispit za rad u organima uprave, odnosno položen ispit općeg znanja predviđen za državne službenike organa uprave u Federaciji ili javni ispit predviđen za državne službenike institucija Bosne i Hercegovine;
- c) ima položen stručni šumarski ispit;
- d) ima najmanje pet godina radnog staža u struci.

Član 74.

(Ovlaštenja kantonalnog šumarskog inspektora)

(1) Pored ovlaštenja i dužnosti određenih Zakonom o inspekcijama, Kantonalni šumarski inspektor (u daljem tekstu: Šumarski inspektor) je ovlašten i dužan da:

- a) pregleda šumsko privredne osnove, godišnje planove realizacije osnove, šumske razvojne planove i programe, pregleda izvedbene projekte, planove biološke obnove šuma i planove zaštite šuma, kontroliše njihovo izvršenje, poslovne knjige i ostalu dokumentaciju;
- b) vrši kontrolu uplate naknade iz člana 10; 53.stav 1; 59.stav 13; 61. stav 5 i 62. Stav 3.;
- c) pregleda odabiranje i doznaku stabala za sječu;
- d) pregleda sve radove koji se obavljaju u šumi, objekte, uređaje, pogone za preradu drveta, kao i sva mjesta gdje se drvo sječe, smješta, prerađuje, izvozi iz šume ili stavlja u promet na području kantona;
- e) pregleda izvršenje svih radova koji su predviđeni projektima za izvođenje;
- f) pregleda kako se provodi utvrđivanje zdravstvenog stanja šuma i mjera za suzbijanje biljnih bolesti i štetočina;

g) pregleda planove zaštite šuma od požara i provođenje planiranih mjera i naredi oticanjanje nedostataka;

h) pregleda provođenje mjera na zaštiti šuma i šumske zemljišta od protivpravnog prisvajanja i korištenja i bespravne izgradnje objekata;

i) vrši nadzor nad provođenjem i drugih mjera za zaštitu šuma i propisnog uspostavljanja i održavanja šumskog reda i vršenja neposrednog čuvanja šuma;

j) sarađuje sa Upravom za šumarstvo, inspekcijskim organima iz drugih oblasti, pravosudnim organima i organima policije.

(2) U obavljanju inspekcijskih poslova šumarski inspektor, pored nadležnosti utvrđenih propisom o inspekcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine, ima pravo i obavezu da:

- a) privremeno obustavi sječu i sve druge radnje koje nisu u skladu sa odredbama ovog Zakona, drugih propisa iz oblasti šumarstva i odobrenim planskim dokumentima za gospodarenje šumama, do konačne odluke nadležnog organa;
- b) kontroliše i zaustavlja prevozna sredstva i pregleda prateću dokumentaciju za prevoz šumskeh drvnih sortimenata i nedrvnih šumskeh proizvoda na šumskim, lokalnim, regionalnim i magistralnim putevima;
- c) privremeno oduzima bespravno posjećeno drvo i drvo nezakonito stavljen u promet i nedrvne šumske proizvode;
- d) naredi obustavu bespravne izgradnje na šumskom zemljištu i dovođenje zemljišta u prvobitno stanje;
- e) naredi napuštanje bespravno zauzetog državnog šumskog zemljišta;
- f) naredi provođenje mjera zaštite od požara;
- g) naredi provođenje mjera zaštite na radu;
- h) naredi obilježavanje zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom vidljivim znakovima;
- i) zabrani upotrebu nedozvoljenih hemijskih sredstava.

(3) U obavljanju inspekcijskih poslova iz stava 1. ovog člana šumarski inspektor, pored nadležnosti utvrđenih propisom o inspekcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine, ima pravo i obavezu privremeno zabraniti rad pravnom licu do konačne odluke nadležnog organa ako:

a) obavlja radove u šumi u suprotnosti sa odredbama šumske privredne osnove, godišnjeg plana gospodarenja, godišnjeg plana

- realizacije šumsko privredne osnove, šumsko razvojnog plana i programa, izvedbenog projekta, planova biološke obnove šuma i planova zaštite šuma;
- b) obavlja i druge radove u šumi u suprotnosti sa odredbama ovog Zakona.

(4) U hitnim slučajevima u kojima bi mogla nastupiti šteta po opšti interes, šumarski inspektor je ovlašten da na licu mjesta rješenjem naredi obustavu rada i provođenje mjera za sprječavanje šteta.

(5) Šumarski inspektor dužan je uvijek kada utvrdi da je učinjeno djelo koje ima obilježje prekršaja propisanog ovim zakonom podnijeti prekršajni nalog ili zahtjev nadležnom sudu za pokretanje prekršajnog postupka.

(6) Šumarski inspektor dužan je uvijek kada utvrdi da je učinjeno djelo koje ima obilježje krivičnog djela čija su obilježja propisana važećim Krivičnim zakonom podnijeti pisanu prijavu nadležnom tužilaštvu.

(7) Šumarski inspektor preduzima i druge mjere i radnje za koje je ovlašten ovim Zakonom i drugim propisima.

(8) Kantonalni šumarski inspektori su, pored navedenog, dužni da na propisan način dostavljaju izvještaje i potrebne podatke federalnom šumarskom inspektoratu.

Član 75.

(Plan i program rada šumarske inspekcije)

(1) Šumarska inspekcija u skladu sa odredbama člana 27. Zakona o inspekcijskim nadzorima donosi Godišnji program rada i mjesecni plan rada obavljanja inspekcijskih nadzora.

(2) Pri izradi godišnjeg programa i mjesecnog plana, kantonalna šumarska inspekcija dužna je tražiti mišljenje Ministarstva.

(3) Glavni kantonalni inspektor podnosi mjesecne i godišnji izvještaj Ministarstvu vezano za izvršeni inspekcijski nadzor i preduzetim mjerama iz oblasti šumarstva.

(4) Kantonalna šumarskim inspekcijskim jednom godišnje na osnovu svojih nalaza i prikupljenih podataka sastavlja cijelovit izvještaj o stanju šuma i stanju u oblasti šumarstva. Ovako pripremljen izvještaj dostavlja se Ministarstvu i o istom informiše javnost.

Član 76.

(Provodjenje inspekcijskog nadzora)

(1) Šumarski inspektor u obavljanju poslova inspekcijskog nadzora o utvrđenim činjenicama sačinjava zapisnik.

(2) Ako šumarski inspektor prilikom vršenja inspekcijskog nadzora ustanovi da ovaj Zakon i podzakonski propis donesen na osnovu njega nisu primjenjeni ili da su nepravilno primjenjeni postupiće u skladu sa odredbama važećeg Zakona o upravnom postupku, Zakona o inspekcijskim nadzorima ili drugog Zakona koji propisuju izricanje odgovarajuće upravne mjere i odrediti rok za njeno izvršenje.

(3) Protiv Rješenja šumarskog inspektora može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana prijema Rješenja.

(4) Žalba na Rješenje šumarskog inspektora ne odlaže izvršenje Rješenja osim u hitnim slučajevima ako bi izvršenjem rješenja bili ugroženi životi i zdravlje ljudi odnosno ako bi nastupila znatna materijalna šteta.

(5) Rješenje po žalbi iz stava 3. ovog člana je konačno i protiv njega nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod kantonalnog suda.

Član 77.

(Iskaznica šumarskog inspektora)

(1) Šumarski inspektori imaju službenu iskaznicu kojom dokazuju svoje svojstvo, identitet i ovlaštenja predviđena zakonom.

(2) Federalni ministar pravde propisuje oblik i sadržaj iskaznice, a iskaznicu inspektoru izdaje rukovodilac organa uprave u čijoj je nadležnosti pojedina inspekcija.

X. KAZNENE ODREDBE

Član 78.

(1) Novčanom kaznom od 8.000 do 10.000 KM kaznit će se korisnik šuma ili drugo pravno lice ako:

- gospodari šumama bez odobrenog godišnjeg plana gospodarenja ili godišnjeg plana realizacije šumsko privredne osnove i projekta za izvođenje (član 9. stav 3; član 10. stav 3. ili član 12. Stav 3.);

2. prekorači ukupan obim sječa u visokim šumama sa prirodnom obnovom predviđen na godišnjem nivou a u skladu sa šumsko privrednom osnovom (član 9. stav 4.); 3. izradi projekat za izvođenje suprotno odredbama člana 13. stav 2. i 4.;
  4. ne izradi i ne donese projekat za izvođenje i ne odredi lice za realizaciju projekta (član 13. st.5.i 8.);
  5. vrši sjeću šume suprotno odredbama člana 15. stav 1.;
  6. ne obavlja poslove biološke obnove šuma (član 16.);
  7. ne izradi planove zaštite šuma od požara (član 33. stav 6.);
  8. u šumi vrši upotrebu hemijskih sredstava suprotно odredbama člana 34. st. 1. i 3.;
  9. vrši ili dozvoli iskorištavanje nedrvnih šumskih proizvoda suprotно odredbama člana 37. st.1. i 3.;
  10. izgradi šumski put suprotно odredbama člana 40. stav 5.;
  11. ako vrši prodaju šumskih drvnih sortimenata suprotно odredbama člana 51. stav 8.;
  12. ako prenese na treća lica prava koja proističu po osnovu ugovora (član 51. stav 9.)
  13. izvrši radnje suprotne odredbama člana 59.
  14. Izvrši radnje suprotne odredbama člana 58; 60; 61; i 62;
- (2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500 do 2.000 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 79.

(1) Novčanom kaznom od 6.000 do 8.000 KM kaznit će se za prekršaj korisnik šuma ili drugo pravno lice ako:

1. vrši doznaku i sjeću stabala u dijelovima šume za koje imovinsko-pravni odnosi nisu rješeni i granice utvrđene i na terenu vidno i na propisan način obilježene (član 14. stav 3.)
2. angažuje zaposlenike suprotно odredbama člana 18. stav 1.;
3. vrši čistu sjeću ili pustošenje šuma (član 20. stav 1.);
4. ne izvrši sanitарне sječe i radnje iz člana 24. st. 1. i 3.;
5. ne vodi propisanu evidenciju i stavlja u promet šumske drvne sortimente u suprotnosti sa pravilnikom iz člana 26. stav 10.;

6. loži ili dozvoli loženje vatre suprotно odredbama člana 33. stav 1.;
7. odlaže otpad, smeće i zagađujuće tvari u šumi (član 34. stav 4.);
8. ne prati zdravstveno stanje šuma (član 36. stav 1.);
9. vrši ili dozvoli uzgoj divljači u šumi suprotно odredbama člana 38. stav 1.;
10. izgradi šumsku infrastrukturu suprotно odredbama člana 40. stav 3.;
11. vrši promet šuma i šumskog zemljišta suprotно odredbama člana 48. stav 1.;
12. ne izvrši obavezu iz člana 53.
13. ne postupi po rješenju šumarskog inspektora (član 74. stav 4.);
14. ako ne uskladi poslovanje sa odredbama ovog Zakona (član. 88.)

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 1.500 KM odgovorno lice u pravnom licu.

Član 80.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 6.000 KM kaznit će se za prekršaj korisnik šume ili drugo pravno lice ako:

1. ne dostavi godišnji plan realizacije (član 12. stav 2.);
2. u roku od dvije godine ne izvrši radove predviđene projektom za izvođenje i ne vodi registar projekata (član 13. st. 3. i 10.);
3. ne izvrši tehnički prijem radova i ostale obaveze u skladu sa odredbama člana 17.;
4. ne obezbijedi mjere zaštite u skladu sa odredbama člana 18. stav 2.;
5. ne izvrši pošumljavanje sjećina u roku od dvije godine i ne ucrti na karti i obilježi na terenu površine za prirodnu obnovu (član 21. st. 1. i 3.);
6. ne izradi plan u skladu sa članom 25. stav 1.;
7. pokreće drvo, dijelove stabala i grane ili stavlja u promet drvo koje nije žigosano i snabdjeveno otpremnim iskazom (član 26. stav 1.);
8. stavlja u promet nedrvne šumske proizvode bez odobrenja (član 26. stav 3.);
9. koje vrši nezakonite radnje navedene u odredbama člana 26. stav 5.;
10. u periodu vegetacije od 01. aprila do 01. novembra, drvo četinara i briješta uskladištava i stavlja u promet suprotно članu 26. st. 8. i 9.;

11. ne gospodari zaštitnim šumama i šumama sa posebnom namjenom shodno aktu o proglašenju i programom gospodarenja i ne obilježi zaštitne šume i šume sa posebnom namjenom vidljivim znakovima (član 27. st. 4. i 9.);
  12. Ne izvrši obaveze iz člana 59. stav 9; 61. stav 5. i 62. stav 3.;
  13. vrši ili dozvoli pašu, žirenje, brst, kresanje lisnika, ne odredi i ne obilježi puteve za progon stoke (član 35. st. 1. i 3.);
  14. vrši ili dozvoli sjeću ugroženih vrsta suprotno odredbama člana 39. st. 1. i 2.;
  15. odobri korištenje šumskega puteva suprotno odredbama člana 41. stav 2.;
  16. počini ili dozvoli neovlašteno zauzimanje šuma ili šumskega zemljišta (član 47.);
  17. ne vodi evidencije o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim kantonalnim šumsko-razvojnim planom, šumsko privrednom osnovom, godišnjim planom gospodarenja ili godišnjim planom realizacije šumsko privredne osnove i projektima za izvođenje i ne evidentira ih u predviđenom roku (član 52. stav 2.);
  18. u roku od dvije godine zemljište ne privede namjeni radi koje je krčenje izvršeno ili ne izvrši njegovo pošumljavanje(član 59. stav 7);
- (2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u visini od 500 do 1.000 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 81.

Novčanom kaznom u iznosu od 200 – 1.500 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice ako:

1. vrši šumsko - uzgojne radove i sjeću šume suprotno odredbama člana 13. stav 7.;
2. vrši sjeću bez prethodno izdatog rješenja i doznake (član 14. stav 4.);
3. vrši sjeću šume suprotno odredbama člana 15. stav 1.;
4. ne izvrši pošumljavanje sjećina u roku od dvije godine i ne obilježi na terenu površine za prirodnu obnovu (član 21. st. 1. i 3.);
5. ne izvrši sanitarnu sjeću i ne uspostavi i održava šumski red (član 24. st. 1. i 3. tačka d.);
6. otprema iz šume ili stavlja u promet drvo bez žigosanja i otpremnog iskaza (član 26. Stav 1.);
7. stavlja u promet nedrvne šumske proizvode bez odobrenja (član 26. stav 3.);

8. vrši sjeću bez doznake i na usurpiranoj državnoj šumi (član 26. stav 5.);
9. ne gospodari zaštitnim šumama i šumama sa posebnom namjenom shodno aktu o proglašenju i programom gospodarenja (član 27. st. 1., 4);
10. loži vatru suprotno odredbama člana 33. stav 1.;
11. u šumi odlaže smeće i zagađujuće tvari (član 34. st. 1 i 4.);
12. pušta stoku na pašu, žirenje i na pojila bez nadzora čuvara stoke i mimo utvrđenih puteva (član 35. st. 2. i 3.);
13. vrši ili dozvoli sjeću ugroženih vrsta suprotno odredbama člana 39. st.1. i 2.;
14. se kreće motornim vozilima u šumi i na šumskim zemljištima suprotno odredbama člana 41.;
15. u šumama vrši radnje suprotno odredbama člana 42. stav 2.;
16. počini neovlašteno zauzimanje šuma ili šumskoga zemljišta (član 47.)
17. nanosi štetu susjednim parcelama (član 56. stav 1.);
18. izvrši krčenje šume odnosno promjenu namjene šumskog zemljišta bez prethodno pribavljenje dozvole (član 59. stav 3.);
19. vrši izgradnju zgrada i drugih objekata suprotno odredbama člana 60.;
20. na zahtjev čuvara šuma ne pokaže lične isprave ili isprave za šumske proizvode (član 65. Stav 8.);
21. ne postupi po rješenju šumarskog inspektora (član 74. stav 4.).

XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 82.

(1) Ostvarivanju prava po osnovu vlasništva, nad šumom i šumskim zemljištem u državnom vlasništvu na području Kantona, danom stupanja na snagu ovog Zakona preuzima Ministarstvo.

(2) Danom stupanja na snagu ovog Zakona državnim šumama i šumskim zemljištem u državnom vlasništvu na području Kantona upravlja Ministarstvo i Uprava za šumarstvo pod uslovima utvrđenim ovim Zakonom.

(3) Ugovor o prenosu poslova gospodarenja šumama u državnom vlasništvu koji je zaključen na osnovu Zakona o šumama ("Sl.novine F

BiH”, broj: 20/02, 29/03 i 37/04) između ŠPD “Unsko-sanske šume” d.o.o. Bosanska Krupa i Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Unsko-sanskog kantona ostaje na snazi do isteka ugovorenog roka, nakon čega će se zaključiti novi ugovor.

Član 83.

Vlada kantona će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti izvedbeni dio Šumarskog programa iz člana 6. stav 4. ovog Zakona.

Član 84.

Vlada kantona će u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti kantonalni Šumsko-razvojni plan iz člana 7. stav 5. ovog Zakona.

Član 85.

Vlada kantona će u roku od dvije godine donijeti Odluku o formiranju šumsko privrednih područja i reviziju njihovih granica iz člana 8. stav 8. ovog Zakona.

Član 86.

Vlada kantona će u roku četiri mjeseca donijeti Uredbu o načinu prodaje šumskih drvnih sortimenata u državnim šumama iz člana 51. stav 8. ovog Zakona.

Član 87.

(1) Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti slijedeće podzakonske akte:

1. Pravilnik kojim se propisuje način izrade, sadržaj i postupak odobrenja i revizije šumsko privrednih osnova za državne i privatne šume iz člana 11. stav 3. ovog Zakona;
2. Pravilnik kojim se propisuje način doznake stabala za sjeću i obilježavanje površina za sjeću iz člana 14. stav 8. ovog Zakona;
3. Pravilnik kojim se propisuju uslovi koje moraju ispunjavati izvođači radova u šumarstvu iz člana 18. stav 3. ovog Zakona;
4. Pravilnik o uslovima i načinu polaganja stručnog ispita iz člana 19. stav 4. ovog Zakona;
5. Pravilnik kojim se propisuje obim mjera za uspostavljanje i održavanje šumskog reda i način provođenja iz člana 24. stav 8. ovog Zakona;

6. Odštetni cjenovnik iz člana 26. stav 13. ovog Zakona;
  7. Pravilnik kojim se propisuje sadržaj planova za zaštitu od požara, način prikupljanja podataka, vođenje registra šumskih požara, uslove korištenja podataka i izgled obrasca na kojem se izvještava o šumskim požarima iz člana 33. stav 9. ovog Zakona;
  8. Pravilnik kojim se propisuju uslovi pod kojima se vrši pašarenje iz člana 35. stav 5. ovog Zakona;
  9. Pravilnik kojim se određuje način praćenja zdravstvenog stanja šuma iz člana 36. stav 2. ovog Zakona;
  10. Pravilnik kojim se propisuju uslovi za uzgoj, iskorištanje, sakupljanje i promet nedrvnih šumskih proizvoda iz člana 37. stav 8. ovog Zakona;
  11. Pravilnik o načinu obilježavanja granica državnih šuma, kao i vrsti i postavljanju graničnih znakova iz člana 49. stav 5. ovog Zakona;
  12. Pravilnik kojim se propisuje način i oblik vođenja registra evidencija za privatne šume iz člana 50. stav 10. ovog Zakona;
  13. Pravilnik o načinu i obliku vođenja registra evidencija za državne šume iz člana 52. stav 3. ovog Zakona;
  14. Pravilnik kojim se propisuje način vođenja kataстра šuma za državne i privatne šume iz člana 54. stav 3. ovog Zakona;
  15. Pravilnik o načinu izvršavanja zadataka, obliku i sadržaju legitimacije čuvara šuma, izgledu uniforme i općim kriterijima za utvrđivanje čuvarskih rejona iz člana 65. stav 9. ovog Zakona;
  16. Pravilnik kojim se utvrđuje postupak i kriteriji za dodjelu namjenskih sredstava u oblasti šumarstva iz Budžeta kantona iz člana 69. stav 3. ovog Zakona;
- (2) Ministar će po predhodno pribavljenom mišljenju ministra nadležnog za trgovinu, turizam i zaštitu okoliša u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti Pravilnik kojim se propisuje način žigosanja, obrojčavanja, premjeravanja, sadržaj i način izdavanja otpremnog iskaza za drvo koje potiče iz državnih i privatnih šuma na teritoriju kantona, kao i način vođenja evidencija, obilježavanja i izdavanja dokumentacije za drvne sortimente u unutrašnjem prometu, trgovini između trećih

lica kao i prometu drvnih sortimenata iz uvoza iz člana 26. stav 10. ovog Zakona;

(3) Ministar će po predhodno pribavljenom mišljenju kantonalnog ministra nadležnog za trgovinu, turizam i zaštitu okoliša u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti Pravilnik kojim se propisuje način izrade, sadržaj i postupak odobrenja i revizije programa gospodarenja zaštitnim šumama i šumama posebne namjene iz člana 27. stav 11. ovog Zakona;

(4) Ministar će po predhodno pribavljenom mišljenju kantonalnog ministra finansija, u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti Uputstvo o načinu obračuna, rokovima i postupku plaćanja naknada za zaštitu šuma kao i izgled i sadržaj obrasca za obračun uplate naknada za općekorisne funkcije šuma iz člana 66. stav 3. ovog Zakona.

Član 88.

Korisnik (korisnici) državnih šuma dužan je (dužni su) u vremenskom periodu od šest mjeseci, od dana stupanja na snagu ovog Zakona, uskladiti svoje poslovanje sa odredbama ovog Zakona.

Član 89.

(1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje primjena svih propisa iz oblasti šumarstva koja su u suprotnosti sa odredbama ovog Zakona.

(2) Postupci koji su započeti do dana prestanka primjene Uredbe o šumama ("Službene novine F BiH", broj: 83/09, 26/10, 33/10, 38/10 i 60/11), (u daljem tekstu Uredba) rješavat će se u skladu sa odredbama te Uredbe.

(3) Postupci započeti od dana prestanka primjene Uredbe rješavat će se u skladu sa odredbama ovog Zakona.

Član 90.

(1) Obaveza korisnika šuma iz člana 67. ovog Zakona za period od stavljanja van snage Uredbe do stupanja na snagu ovog Zakona izvršavat će se po odredbama Uredbe.

(2) Pravna lica, obveznici plaćanja naknade za općekorisne funkcije šuma iz člana 68. ovog Zakona svoje obaveze za period od stavljanja van snage Uredbe do stupanja na snagu ovog Zakona izvršavat će po odredbama Uredbe.

Član 91.

Ovaj Zakon primjenjivat će se na prostoru Kantona dok se ne postigne trajan dogovor o raspodjeli zajedničkih nadležnosti između Federalnih i kantonalnih vlasti.

Član 92.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana nakon objavlјivanja u "Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona".

Broj 01-02-1-386/12
18. jula 2012. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Admir Hadžipašić,
dipl. pravnik

628.

Na osnovu člana 1. poglavlja IV i člana 11. b) poglavlja V, odjeljka A Ustava Unsko-sanskog kantona – Prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona" br. 1/04 i 11/04) na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, Skupština Unsko-sanskog kantona, na 26. sjednici održanoj 18.07. 2012. godine, donosi

ZAKON O PRUŽANJU BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

I – OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Sadržaj zakona)

(1) Ovim zakonom propisuju se način i uslovi za ostvarivanje prava na pravnu pomoć, subjekti za pružanje besplatne pravne pomoći, korisnici besplatne pravne pomoći, uvjeti i način za ostvarivanje, organ nadležan za pružanje besplatne pravne pomoći u Unsko-sanskom kantonu, (u daljem tekstu: Kanton) finansiranje i kontrola kvaliteta pružanja besplatne pravne pomoći, kao i nadzor nad provođenjem ovog zakona.

Član 2.

(Minimum prava)

(1) Prava utvrđena ovim Zakonom predstavljaju minimum prava koja se drugim zakonima i propisima ne mogu umanjivati.